Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A R O L N I C T W A I R O Z W O J U W S I [1)]

z dnia …… 2023 r.

w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Na podstawie art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. ……) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowe warunki i szczegółowy tryb przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska, o których mowa w art. 16 ust. 2 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.[2)]), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, obejmujące płatności:
   a) do obszarów z roślinami miododajnymi,
   b) do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi,
   c) do integrowanej produkcji roślin,
   d) do biologicznej ochrony upraw,
   e) do retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych

   – zwane dalej „płatnościami w ramach ekoschematów”;

---

1) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1950).

2) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136.

2) szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać wnioski o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, zwane dalej „wnioskami o przyznanie płatności”;
3) szczegółowe warunki i szczegółowy tryb przyznawania płatności w ramach ekoschematów następcy prawnemu rolnika lub przejmującemu gospodarstwo;
4) wysokość kar i sposób ich obliczania, z wyjątkiem kar administracyjnych;
5) listę roślin miododajnych, do uprawy których mogą zostać przyznane płatności do obszarów z roślinami miododajnymi;
6) praktyki służące zwiększeniu sekwestracji węgla w glebie i poprawie zarządzania składnikami odżywczymi, których realizacja jest warunkiem przyznania płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, oraz liczbę punktów przyznawanych za realizację tych praktyk, a także minimalną liczbę punktów, która uprawnia do uzyskania tej płatności.

§ 2. 1. Płatności w ramach ekoschematów przyznaje się rolnikowi za przestrzeganie wymogów dla poszczególnych płatności w ramach ekoschematów, zgodnych z art. 31 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115, w tym wykraczających poza odpowiednie minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin, o których mowa w art. 31 ust. 5 lit. b rozporządzenia 2021/2115, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Wymogi dla poszczególnych płatności w ramach ekoschematów są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Płatności do obszarów z roślinami miododajnymi są przyznawane:
1) do powierzchni gruntów ornych, z wyłączeniem powierzchni obszarów nieprodukcyjnych będących gruntami ugorowanymi z roślinami miododajnymi, o których mowa w przepisach wydanych podstawie art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanej dalej „ustawą”;
2) jeżeli rolnik utworzył obszar z roślinami miododajnymi poprzez wysianie mieszanki składającej się co najmniej z dwóch gatunków roślin miododajnych wymienionych w załączniku nr 3 do rozporządzenia, z tym że mieszanka ta obejmuje co najmniej jeden gatunek roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 1 tego załącznika, a gatunki roślin miododajnych z gatunków wymienionych w wykazie nr 2 tego załącznika nie są dominujące w tej mieszance.

§ 4. 1. Płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi są przyznawane za realizację co najmniej jednej z praktyk służących zwiększeniu sekwestracji węgla w glebie i poprawie zarządzania składnikami odżywczymi:

1) praktyka 1. Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt;
2) praktyka 2. Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe;
3) praktyka 3. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:
   a) w wariancie podstawowym lub
   b) w wariancie z wapnowaniem;
4) praktyka 4. Zróżnicowana struktura upraw;
5) praktyka 5. Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji;
6) praktyka 6. Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo;
7) praktyka 7. Uproszczone systemy uprawy;
8) praktyka 8. Wymieszanie słomy z glebą.

2. Za realizację praktyk, o których mowa w ust. 1, przyznaje się następującą liczbę punktów:

1) 5 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
2) 5 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 2;
3) 1 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 3, w wariancie podstawowym;
4) 3 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 3, w wariancie z wapnowaniem;
5) 3 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 4;
6) 2 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 5;
7) 3 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 6;
8) 4 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 7;
9) 2 pkt za hektar – w przypadku praktyki, o której mowa w ust. 1 pkt 8.

3. Minimalna liczba punktów uprawniająca do przyznania płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi stanowi iloczyn:

1) 25% powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie oraz
2) 5 pkt przyznawanych za hektar.

§ 5. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, punkty są przyznawane:

1) do powierzchni trwałych użytków zielonych położonych poza obszarem Natura 2000; punkty są przyznawane również, jeżeli na dzień składania wniosku o przyznanie płatności

użytki te były położone poza obszarem Natura 2000, a w trakcie realizacji tej praktyki zostały włączone do obszaru Natura 2000;

2) jeżeli rolnik lub jego małżonek w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września roku, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności, był posiadaczem zwierząt wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia, co potwierdzają informacje zawarte w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2727 oraz z 2023 r. poz. …).

2. Liczba zwierząt, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest ustalana z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk zwierząt na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia i stanowi iloraz sumy iloczynów liczby poszczególnych zwierząt i wartości współczynników przeliczeniowych na DJP oraz liczby dni w okresie, w którym rolnik lub jego małżonek był posiadaczem tych zwierząt.

§ 6. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych, na których:

1) po plonie głównym lub po ugorowaniu są uprawiane międzyplony ozime, które nie są uprawą w plonie głównym w roku następującym po wysiewie tego międzyplonu, lub

2) wykonano wsiewkę śródplonową w uprawę w plonie głównym.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik wysieje:

1) wsiewkę roślin bobowatych drobnonasiennych lub mieszankę z udziałem roślin bobowatych drobnonasiennych w uprawę w plonie głównym lub

2) międzyplon ozimy w formie mieszanki utworzonej co najmniej z dwóch gatunków roślin z następujących grup:

   a) zboża,

   b) oleiste,

   c) pastewne,

   d) bobowate drobnonasienne,

   e) bobowate grubonasienne,

   f) miododajne

   – z wyłączeniem mieszanki złożonej wyłącznie z gatunków zbóż.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rolnik jest obowiązany do przesłania kierownikowi biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”, na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie

internetowej, oświadczenia o dacie zbioru uprawy w plonie głównym w terminie 7 dni od dnia zbioru tej uprawy.

§ 7. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, w wariancie podstawowym, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych, z wyłączeniem powierzchni gruntów:

1) do których rolnik ubiega się o przyznanie:
   a) płatności do integrowanej produkcji roślin albo
   b) pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w wariancie Wieloletnie pasy kwietne wskazanym w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, albo
2) objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym, o którym mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115, zwanym dalej „zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym”, w ramach wariantu, o którym mowa w pkt 1 lit. b.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik posiada plan nawozowy opracowany do powierzchni gruntów, o których mowa w ust. 1, w terminie:

1) 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności, albo
2) do dnia 30 września roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności – w przypadku upraw ozimych wysiewanych w roku złożenia tego wniosku.

3. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, w wariancie z wapnowaniem, punkty są przyznawane do powierzchni działki rolnej raz na 4 lata, jeżeli rolnik:

1) spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 i 2;
2) posiada imienny dokument potwierdzający zakup nawozu wapniowego albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie, w którym wskazano jego ilość;
3) zastosował wapnowanie na powierzchni gruntów w gospodarstwie o pH niższym lub równym 5,5 określonym w wynikach chemicznej analizy gleby;
4) do działki rolnej, do której ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów w terminie 4 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie płatności nie otrzymał z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej decyzji w sprawie przyznania dofinansowania na zakup nawozu wapniowego.

4. Plan nawozowy, o którym mowa w ust. 2, sporządza się w oparciu o bilans azotu i chemiczną analizę gleby wykonywaną w:

1) laboratorium wykonującym badania agrochemiczne gleb;

2) oparciu o próbki gleby pobrane zgodnie z normą w zakresie pobierania próbek do badań agrochemicznych gleby z poszczególnych działek rolnych położonych na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych.

5. Wyniki badania chemicznej analizy gleby, o której mowa w ust. 4, zachowują ważność przez okres 4 lat od dnia ich wykonania.

§ 8. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 4, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik na gruntach ornych uprawia co najmniej 3 różne uprawy, w tym uprawy mające pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej.

3. Za uprawę uznaje się uprawę, która została określona jako uprawa w przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy.

4. Uprawy mające pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej zostały określone w wykazie nr 1 w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

5. Powierzchnia uprawy będąca jedną z trzech upraw o największej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie nie może stanowić powierzchni:

1) gruntów ugorowanych;
2) gruntów, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności do obszarów z roślinami miododajnymi albo pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w wariancie Ogródki bioróżnorodności wskazanym w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych;
3) gruntów objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach wariantu, o którym mowa w pkt 2.

§ 9. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik:

1) wymiesza obornik, przy czym zabieg przyorania obornika uznaje się za równoważny z jego wymieszaniem z glebą;
2) posiada imienny dokument potwierdzający zakup obornika albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie – w przypadku gdy rolnik nabył obornik.

3. Rolnik na potwierdzenie realizacji praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, przesyła z wykorzystaniem aplikacji udostępnionej przez Agencję zdjęcia geotagowane, o których

mowa w art. 66 ust. 3 ustawy, na podstawie których będzie możliwe potwierdzenie zrealizowania tej praktyki.

4. Zdjęcia, o których mowa w ust. 3, rolnik przesyła niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia:

1) zrealizowania praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, jeżeli była ona zrealizowana po dniu złożenia wniosku o przyznanie płatności, nie później niż do dnia 7 listopada roku składania wniosku o przyznanie płatności albo
2) złożenia wniosku o przyznanie płatności, jeżeli praktyka, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, była zrealizowana przed dniem złożenia wniosku o przyznanie płatności lub przed dniem 15 marca roku składania wniosku o przyznanie płatności.

§ 10. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych oraz trwałych użytków zielonych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik:

1) stosuje płynne nawozy naturalne w rozumieniu art. 16 pkt 30b lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295);
2) posiada imienny dokument potwierdzający zakup płynnych nawozów naturalnych albo inny imienny dokument potwierdzający ich nabycie – w przypadku gdy rolnik nabył płynne nawozy naturalne.

3. Rolnik na potwierdzenie realizacji praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, przesyła z wykorzystaniem aplikacji udostępnionej przez Agencję zdjęcia geotagowane, o których mowa w art. 66 ust. 3 ustawy, na podstawie których będzie możliwe potwierdzenie zrealizowania tej praktyki.

4. Zdjęcia, o których mowa w ust. 3, rolnik przesyła niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia:

1) zrealizowania praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, jeżeli była ona zrealizowana po dniu złożenia wniosku o przyznanie płatności, nie później niż do dnia 7 listopada roku składania wniosku o przyznanie płatności albo
2) złożenia wniosku o przyznanie płatności, jeżeli praktyka, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, była zrealizowana przed dniem złożenia wniosku o przyznanie płatności lub przed dniem 15 marca roku składania wniosku o przyznanie płatności.

§ 11. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 7, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych, z wyjątkiem gruntów ornych, na których jest prowadzona uprawa zerowa lub na których są uprawiane trawy lub inne zielne rośliny pastewne.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik na gruntach ornych, o których mowa w ust. 1, prowadzi uprawę roślin w formie uprawy konserwującej bezorkowej, w tym uprawy pasowej.

§ 12. 1. W przypadku praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 8, punkty są przyznawane do powierzchni gruntów ornych.

2. Punkty, o których mowa w ust. 1, są przyznawane, jeżeli rolnik rozdrobni całą słomę po zbiorze plonu głównego i wymiesza ją z glebą lub ją przyorze, przy czym słoma oznacza pozostałe po oddzieleniu ziarna lub nasion suche źdźbła, łodygi, liście, plewy, łuszczyny i strączyny dojrzałych roślin uprawnych zbożowych, oleistych i bobowatych.

§ 13. Płatności do integrowanej produkcji roślin:

1) są przyznawane, jeżeli rolnik prowadzi uprawy roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin opracowanymi przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa i udostępnianymi na jej stronie internetowej;
2) nie są przyznawane do powierzchni trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 56 ust. 8 pkt 1 ustawy.

§ 14. 1. Płatności do biologicznej ochrony upraw są przyznawane:

1) do powierzchni:
   a) upraw trwałych lub
   b) gruntów ornych, lub
   c) zadrzewionej w systemie rolno-leśnym, jeżeli w ramach tego systemu są uprawiane tylko drzewa owocowe na trwałych użytkach zielonych, przy czym powierzchnia kwalifikująca się do tej płatności stanowi iloczyn powierzchni objętej systemem rolno-leśnym i współczynnika 0,24;
2) jeżeli rolnik złoży kierownikowi biura powiatowego Agencji imienny dokument potwierdzający zakup środka ochrony roślin, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy, albo inny imienny dokument potwierdzający jego nabycie, w którym wskazano, jaki środek ochrony roślin został nabyty oraz jego ilość.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, rolnik składa w terminie do dnia 31 sierpnia roku, w którym złożył wniosek o przyznanie płatności.

3. Warunek, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli został zastosowany co najmniej jeden zabieg ochrony upraw przy użyciu środka ochrony roślin, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 34 ust. 2 ustawy, zabieg ochrony upraw uznaje się za nieskuteczny, jeżeli zabieg ten wykonano zgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami, a mimo to eliminacja danego agrofaga okazała się nieskuteczna.

§ 15. 1. Płatności do retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych są przyznawane do powierzchni trwałych użytków zielonych:

1) zalanej lub podtopionej, przy czym zalanie lub podtopienie są rozumiane jako stan wysycenia profilu glebowego wodą na poziomie co najmniej 80% przez 12 następujących po sobie dni w okresie od dnia 1 maja do dnia 30 września roku składania wniosku o przyznanie płatności;
2) na której:
   a) jest realizowane:
      – zobowiązanie, o którym mowa w art. 28 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.[3)]) lub art. 7 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wprowadzającego przepisy przejściowe (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 1, z późn. zm.[4)]), zwane dalej „zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym PROW” w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 albo pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 415, z późn. zm.[5)]), zwanego dalej „rozporządzeniem RŚK PROW”, z wyłączeniem wariantu, o którym mowa w §

---

3) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 211 z 08.08.2015, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 19 z 22.01.2019, str. 5.

4) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 211 z 08.08.2015, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 19 z 22.01.2019, str. 5.

5) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 765, z 2016 r. poz. 326, 589 i 1367, z 2017 r. poz. 806 i 2139, z 2018 r. poz. 584, z 2019 r. poz. 495 i 1246, z 2020 r. poz. 359 oraz z 2021 r. poz. 435, 1032 i 1824 oraz z 2023 r. poz. …….

4 ust. 1 pkt 4 lit. c, albo pkt 5 lit. c rozporządzenia RŚK PROW, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności, odpowiednio w ramach pakietu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 4 albo pkt 5, z wyłączeniem wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 4 lit. c albo pkt 5 lit. c rozporządzenia RŚK PROW lub

- zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 albo pkt 2 ustawy, z wyłączeniem wariantu Murawy, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności w ramach tych interwencji, z wyłączeniem wariantu Murawy, lub
- zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności w ramach tej interwencji, lub
- zobowiązanie, o którym mowa w art. 29 ust. 2 rozporządzenia nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym PROW", o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1784, z późn. zm.[6)]), zwanego dalej „rozporządzeniem ekologicznym PROW", i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności w ramach tego działania, lub
- inne zobowiązania w dziedzinie zarządzania, o których mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115, na trwałych użytkach zielonych, na których prowadzi produkcję ekologiczną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej (Dz. U.

[6)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 451 i 1243, z 2020 r. poz. 316 oraz z 2021 r. poz. 434 i 1025 oraz z 2023 r. poz. …..

poz. 1370 oraz z 2023 r. poz. …), zwane dalej „zobowiązaniem ekologicznym”, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem spełniającym warunki przyznania płatności do płatności w ramach tej interwencji, lub

b) jest realizowana praktyka, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, i powierzchnia tych trwałych użytków zielonych jest objęta obszarem zatwierdzonym do płatności w ramach tej praktyki.

2. Warunki w zakresie realizacji zobowiązań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, uznaje się za spełnione, jeżeli powierzchnia trwałych użytków zielonych zalana lub podtopiona jest położona na działkach rolnych, do których rolnik ubiega się o przyznanie pierwszej płatności w ramach interwencji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a tiret drugie, trzecie lub piąte.

§ 16. 1. Do tej samej powierzchni, w tym samym roku, może być przyznanych kilka płatności w ramach ekoschematów, przy czym w odniesieniu do tej samej powierzchni, do której rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, nie przyznaje się równocześnie płatności do:

1) obszarów z roślinami miododajnymi i płatności do:
   a) integrowanej produkcji roślin lub
   b) biologicznej ochrony upraw, lub
   c) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2–3, 5–6, lub pkt 8;
2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, i płatności do biologicznej ochrony upraw;
3) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, i płatności do:
   a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
   b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 7 lub 8;
4) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, i płatności do integrowanej produkcji roślin;
5) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a i b;
6) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, i płatności do:

a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, 7 lub pkt 8;

7) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, i płatności do:
a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, lub pkt 8;

8) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 7, oraz płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, 5 lub pkt 8;

9) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 8, i płatności do:
a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, 5, 6 lub pkt 7;

10) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, i płatności do:
a) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, lub
b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6

– jeżeli nawozy naturalne mają być zastosowane bezpośrednio przed wysiewem międzyplonu;

11) integrowanej produkcji roślin i płatności do:
a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
b) biologicznej ochrony upraw, lub
c) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3;

12) biologicznej ochrony upraw i płatności do:
a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
b) integrowanej produkcji roślin.

§ 17. 1. Do tej samej powierzchni, w tym samym roku, mogą być przyznane płatności w ramach ekoschematów i płatność za realizację zobowiązania ekologicznego PROW lub za realizację zobowiązania ekologicznego, z wyłączeniem powierzchni, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności do:

1) obszarów z roślinami miododajnymi lub
2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach
   a) praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lub pkt 7,
   b) praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, w przypadku gdy na tej powierzchni jest realizowane zobowiązanie ekologiczne PROW lub zobowiązanie ekologiczne:
      – na warunkach określonych w § 9 ust. 2a lub ust. 14 lub ust. 14a rozporządzenia ekologicznego PROW, lub
      – w ramach którego rośliny wykorzystane są w danym roku jako nawóz zielony w ramach pakietów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy, lub
3) integrowanej produkcji roślin, lub
4) biologicznej ochrony upraw.

2. W przypadku gdy rolnik w tym samym czasie ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów do tej samej powierzchni, do której ubiega się o przyznanie pierwszej płatności, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy, płatności w ramach ekoschematów przyznaje się do tej samej powierzchni, z wyłączeniem powierzchni, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4.

§ 18. 1. Płatności w ramach ekoschematów nie przyznaje się, jeżeli rolnik do tej samej powierzchni w tym samym roku ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów i jednocześnie:

1) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie:
   a) rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW albo
   b) rolno-środowiskowo-klimatyczne lub
2) do tej powierzchni ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych.

2. Do tej samej powierzchni, do której rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, w tym samym roku, mogą być przyznane płatności do:

1) obszarów z roślinami miododajnymi, jeżeli na tej powierzchni rolnik realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia RŚK PROW;
2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2, jeżeli rolnik:
   a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia RŚK PROW, albo
   b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lub pkt 7 ustawy w wariancie Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
      – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
      – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;
3) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3, jeżeli rolnik:
   a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia RŚK PROW, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 w tym rozporządzeniu, albo
   b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lub pkt 7 ustawy, w wariancie Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust.1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
      – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
      – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;
4) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 4, jeżeli rolnik:
   a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia

RŚK PROW lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 w tym rozporządzeniu, albo

b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lub pkt 7 ustawy:
   – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
   – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;

5) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5, jeżeli rolnik:
   a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia RŚK PROW lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 w tym rozporządzeniu, albo
   b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 lub pkt 7 ustawy w wariancie Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
      – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
      – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;

6) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 6, jeżeli rolnik:
   a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lub pkt 4–6 rozporządzenia RŚK PROW, lub wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a w tym rozporządzeniu, albo
   b) w ramach interwencji, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1–3, pkt 5 lub pkt 7 ustawy, w wariancie Ogródki bioróżnorodności, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust.1 ustawy dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych:
      – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo

– realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;

7) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 3 ust. 2 pkt 7, jeżeli rolnik:
   a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 lub pkt 6 rozporządzenia RŚK PROW, albo
   b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
      – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
      – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;
8) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki, o której mowa w § 3 ust. 2 pkt 8, jeżeli rolnik:
   a) na tej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia RŚK PROW, albo
   b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
      – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
      – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;
9) integrowanej produkcji roślin, jeżeli rolnik:
   a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia RŚK PROW, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 w tym rozporządzeniu, albo
   b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
      – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
      – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni;
10) biologicznej ochrony upraw, jeżeli rolnik:

a) na tej samej powierzchni realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW w ramach pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia RŚK PROW, lub wariantu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a w tym rozporządzeniu, lub pakietu, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 6 w tym rozporządzeniu, albo

b) w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5 ustawy:
   – ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej do tej samej powierzchni albo
   – realizuje zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne na tej samej powierzchni.

§ 19. W przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów do powierzchni, na której występuje system rolno-leśny, powierzchnia kwalifikująca się do tych płatności stanowi iloczyn powierzchni systemu rolno-leśnego, w obrębie którego rolnik wnioskuje o przyznanie płatności w ramach ekoschematów i współczynnika 0,76.

§ 20. Wniosek o przyznanie płatności, poza elementami podania określonymi w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185), z wyłączeniem adresu, a także poza informacjami określonymi przepisami, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy i w art. 58 ustawy zawiera również informacje, oświadczenia i zobowiązania, jakie są zawarte we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich, o których mowa w art. 20 pkt 1 lit. a–d ustawy.

§ 21. Rolnik informuje na piśmie kierownika biura powiatowego Agencji o zmianach w zakresie informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności, niezwłocznie po ich zaistnieniu, nie później niż do dnia wydania decyzji w sprawie przyznania płatności w ramach ekoschematów.

§ 22. Oczywiste błędy, które mogą być bezpośrednio zidentyfikowane w wyniku sprawdzenia informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności, mogą zostać poprawione przez rolnika do dnia wydania decyzji w sprawie przyznania płatności w ramach ekoschematów.

§ 23. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności, płatności te przysługują jego spadkobiercy, jeżeli:

1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności, były w posiadaniu rolnika lub jego spadkobiercy w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tych płatności;
2) spełnia on warunki do przyznania danej płatności w ramach ekoschematów, z tym że warunek posiadania numeru identyfikacyjnego nadanego w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwanego dalej „numerem identyfikacyjnym", uznaje się za spełniony, nawet jeżeli spadkobiercy został nadany numer identyfikacyjny, który nie może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, spadkobierca wstępuje do toczącego się postępowania na miejsce rolnika na wniosek o przyznanie płatności, o które ubiegał się ten rolnik, złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Spadkobierca podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca dołącza:

1) prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo odpis takiego postanowienia albo
2) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:
   a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
   b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
      - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
      - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 poz. 896, 1933 i 2042) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej albo kopią tego potwierdzenia, albo
3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, spadkobierca składa prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo odpis takiego postanowienia w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że do nabycia spadku uprawnionych jest kilku spadkobierców, spadkobierca, spadkobierca wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów:

1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
2) składa wraz prawomocnym postanowieniem sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo odpisem takiego postanowienia

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce rolnika i przyznanie mu płatności w ramach ekoschematów.

7. Zgoda, o której mowa w ust. 6, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, decyzję w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów spadkobiercy wydaje się po złożeniu przez niego prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo odpisu takiego postanowienia.

9. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

10. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, grunty objęte wnioskiem o przyznanie płatności w ramach ekoschematów złożonym przez tego rolnika lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych gruntów przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio.

§ 24. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 23 ust. 1, w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności, płatności te przysługują następcy prawnemu tego rolnika, jeżeli:

1) grunty, które były objęte wnioskiem o przyznanie płatności, były w posiadaniu rolnika lub jego następcy prawnego w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek;
2) spełnia on warunki do przyznania danej płatności.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, następca prawny rolnika wstępuje do toczącego się postępowania na miejsce rolnika na wniosek o przyznanie płatności, o które ubiegał się rolnik, złożony w terminie 7 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w którego wyniku zaistniało następstwo prawne.

3. Następca prawny rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

5. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

§ 25. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów rolnik, do którego została skierowana ta decyzja, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania.

2. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów rolnik, do którego została skierowana ta decyzja, został rozwiązany albo przekształcony albo wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu rolnikowi jako stronie postępowania, przysługują jego następcy prawnemu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

4. Należności z tytułu płatności przyznanych w drodze decyzji, o której mowa w ust. 1, są przedmiotem dziedziczenia.

5. Jeżeli płatności w ramach ekoschematów nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 2, lub rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę płatności do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego rolnik złożył wniosek o przyznanie tych płatności, wraz z:

1) prawomocnym postanowieniem sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo odpisem takiego postanowienia, albo
2) zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza, albo
3) w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku:

   a) zaświadczeniem sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo

   b) kopią wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

      – potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo

– potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej albo kopią tego potwierdzenia

– jednak nie później niż przed upływem 7 miesięcy od dnia doręczenia rolnikowi decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 3, spadkobierca składa prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo odpis takiego postanowienia w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Jeżeli płatności w ramach ekoschematów nie zostały przekazane na rachunek bankowy rolnika, o którym mowa w ust. 2, lub rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego następca prawny, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 2, składa wniosek o wypłatę przyznanych płatności do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie tych płatności, w terminie 7 miesięcy od dnia doręczenia temu rolnikowi tej decyzji.

8. Do wniosku, o którym mowa w ust. 7, następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji.

9. Jeżeli z prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że do nabycia spadku uprawnionych jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 5:

1) dołącza do tego wniosku albo
2) składa wraz z postanowieniem sądu albo odpisem postanowienia, o których mowa w ust. 6

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na wypłatę temu spadkobiercy płatności w ramach ekoschematów.

10. Zgoda, o której mowa w ust. 9, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 5, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

11. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie wypłaty płatności w ramach ekoschematów.

12. W przypadku niezłożenia wniosku o wypłatę płatności albo w przypadku wydania decyzji o odmowie wypłaty płatności w ramach ekoschematów decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wygasają z mocy prawa.

§ 26. Wniosek o wypłatę płatności w ramach ekoschematów zawiera:

1) imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny spadkodawcy lub rozwiązanego albo przekształconego rolnika;
2) imię i nazwisko spadkobiercy, zapisobiercy windykacyjnego albo następcy prawnego rolnika, numer identyfikacyjny a w przypadku gdy numer taki nie został nadany – numer NIP, jeżeli obowiązek posiadania takiego numeru wynika z przepisów o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników albo numer REGON, jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej również numer PESEL albo kod kraju, numer i nazwę dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę organu, który wydał dokument, jeżeli osoba fizyczna nie ma numeru PESEL oraz miejsce zamieszkania i adres, adres do korespondencji, numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo–kredytowej
3) informację o załącznikach dołączanych do wniosku o wypłatę płatności;
4) oświadczenia wnioskodawcy związane z wypłatą płatności, których dotyczą.

2. Wniosek o wypłatę płatności składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Agencji.

§ 27. 1. W przypadku przekazania gospodarstwa płatności w ramach ekoschematów, o które ubiega się przekazujący gospodarstwo, są przyznawane przejmującemu gospodarstwo, jeżeli:

1) przekazanie gospodarstwa zostało dokonane nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności;
2) przejmujący gospodarstwo złoży wniosek o przyznanie płatności, o które ubiegał się przekazujący gospodarstwo, do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tych płatności.

2. Przejmujący gospodarstwo we wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2:

1) podaje numer identyfikacyjny przekazującego gospodarstwo;

2) składa oświadczenie o objęciu w posiadanie gruntów wchodzących w skład gospodarstwa objętych wnioskiem o przyznanie płatności.

3. Przejmujący gospodarstwo dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, umowę, na podstawie której grunty wchodzące w skład tego gospodarstwa objęte wnioskiem o przyznanie płatności zostały przekazane.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w postępowaniu w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów przejmujący gospodarstwo wstępuje na miejsce przekazującego gospodarstwo.

5. W przypadku przekazania gospodarstwa, które zostało dokonane po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności, płatności te przysługują przekazującemu gospodarstwo, jeżeli są spełnione warunki do ich przyznania.

6. Termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie podlega przywróceniu.

§ 28. 1. Jeżeli zostanie podjęta decyzja o wypłacie zaliczek, o której mowa w art. 50 ust. 1 i 2 ustawy, na poczet płatności w ramach ekoschematów:

1) współczynnik korygujący dyscypliny finansowej, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.[7)]), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2116", nie jest brany pod uwagę;
2) kwotę wypłacaną na podstawie decyzji o przyznaniu płatności pomniejsza się o kwotę zaliczki wypłaconej na poczet płatności w ramach ekoschematów oraz o współczynnik korygujący dyscypliny finansowej, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia 2021/2116, mający zastosowanie do danego roku składania wniosków w odniesieniu do sumy płatności w ramach ekoschematów należnych rolnikowi.

§ 29. 1. W przypadku gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów do powierzchni gruntów, która przekracza obszar zatwierdzony do danej płatności, na rolnika nakłada się karę.

2. Wysokość kary, o której mowa w ust. 1, ustala się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy dotyczących przyznawania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1 lit. a–d ustawy, z tym że stawkę danej płatności, o której mowa w tych

---

[7)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 29 z 10.02.2022, str. 45 oraz Dz. Urz. UE L 216 z 19.08.2022, str. 1.

przepisach, stanowi stawka danej płatności w ramach ekoschematów lub wartość punktu za 1 ha użytków rolnych, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

§ 30. 1. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika wymogów, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. b, płatności w ramach ekoschematów w części dotyczącej danej płatności lub jej praktyki, lub jej wariantu przysługują w danym roku w wysokości zmniejszonej o kwotę stanowiącą iloczyn:

1) iloczynu:
   a) współczynnika dotkliwości danego uchybienia i
   b) współczynnika trwałości danego uchybienia
   – stosowanych do dokonywania zmniejszeń płatności w ramach ekoschematów, które są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia oraz
2) kwoty stanowiącej iloczyn:
   a) wysokości płatności, jaka przysługiwałaby w ramach danej płatności w ramach ekoschematów lub jej praktyki, lub jej wariantu, gdyby rolnik przestrzegał tych wymogów oraz
   b) procentowego stosunku powierzchni obszaru, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni obszaru, na którym powinny być przestrzegane te wymogi w ramach płatności w ramach ekoschematów w części dotyczącej danej płatności lub jej praktyki, lub jej wariantu.

2. Jeżeli zostanie stwierdzone uchybienie w przestrzeganiu przez rolnika odpowiednich minimalnych wymogów, o których mowa w art. 31 ust. 5 lit b rozporządzenia 2021/2115, dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin, wskazanych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, płatności w ramach ekoschematów w części dotyczącej danej płatności lub jej praktyki, lub jej wariantu, w ramach których powinien być przestrzegany dany wymóg zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, przysługuje w wysokości zmniejszonej o kwotę stanowiącą iloczyn:

1) iloczynu:
   a) współczynnika dotkliwości danego uchybienia i
   b) współczynnika trwałości danego uchybienia
   – określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz
2) kwoty stanowiącej iloczyn:

a) wysokości płatności, jaka przysługiwałaby, gdyby rolnik przestrzegał tych wymogów, oraz,

b) procentowego stosunku powierzchni obszaru, na którym stwierdzono to uchybienie, do powierzchni obszaru, na którym powinny być przestrzegane te wymogi.

3. Jeżeli w odniesieniu do uchybienia, o którym mowa w ust. 1, wystąpi powtarzalność, o której mowa w art. 59 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia 2021/2116, rozumiana jako ponowne stwierdzenie w ramach tej samej płatności w ramach ekoschematów przez danego rolnika takiego samego uchybienia w przestrzeganiu wymogów, na rolnika nakłada się karę.

4. Wysokość kary, o której mowa w ust. 3, ustala się jako iloczyn liczby lat spośród trzech poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie płatności, w których w ramach tej samej płatności w ramach ekoschematów stwierdzono takie samo uchybienie oraz kwoty wynoszącej 1% części płatności w ramach ekoschematów, do których odnosi się to uchybienie, którą rolnik otrzymałby, gdyby to uchybienie nie wystąpiło.

§ 31. 1. Kary i zmniejszenia w odniesieniu do płatności w ramach ekoschematów nakłada się w następujący sposób:

1) w pierwszej kolejności nakłada się kary, o których mowa w § 29;

2) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1, służy jako podstawa do obliczenia kar, o których mowa w § 30;

3) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1 i 2 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 60 ust. 1 ustawy;

4) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–3 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 59 ust. 2 ustawy;

5) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–4 służy jako podstawa obliczenia zmniejszeń wynikających z:

   a) zastosowania odsetka liniowego zmniejszenia ustanowionego zgodnie z art. 87 ust. 1 rozporządzenia 2021/2115,

   b) zastosowania współczynnika korygującego, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia 2021/2116;

6) kwota płatności w ramach ekoschematów pozostała po uwzględnieniu kar i zmniejszeń wymienionych w pkt 1–5 służy jako podstawa do obliczenia kar z tytułu nieprzestrzegania norm i wymogów podstawowych, o których mowa w art. 52 ustawy.

§ 32. Kary, które miałyby być nałożone w związku ze zmianą informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności, nie nakłada się, jeżeli rolnik poinformował o zmianie tych

informacji zgodnie z § 21, zanim Agencja powiadomiła tego rolnika o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu lub o nieprawidłowościach w zakresie informacji zawartych we wniosku o przyznanie tych płatności.

§ 33. Jeżeli rolnik we wniosku o przyznanie płatności na 2023 rok zadeklaruje grunty ugorowane z uprawą, to uprawę tę uwzględnia się do wyliczenia wielkości procentowej upraw w strukturze zasiewów w ramach praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt. 4.

§ 34. Jeżeli rolnik, który w 2023 roku ubiega się o przyznanie płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi nie może spełnić warunku, o którym mowa w § 9 ust. 3 lub § 10 ust. 3, uznaje się, że warunek ten jest spełniony, jeżeli rolnik na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej:

1) złoży kierownikowi biura powiatowego Agencji oświadczenie o wykonaniu praktyki, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 5 lub pkt 6, w terminie określonym w § 9 ust. 4 lub § 10 ust. 4, oraz
2) prowadzi rejestr zabiegów agrotechnicznych, zawierający co najmniej: oznaczenie powierzchni, nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu i rodzaj wykonanego zabiegu.

§ 35. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2023 r.

MINISTER ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

Paweł Małaczek

zastępca dyrektora

Departamentu Prawnego

za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia ……. 2023 r. (poz. ……)

Załącznik nr 1

ODPOWIEDNIE MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW I ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN, O KTÓRYCH MOWA W ART. 31 UST. 5 LIT. B ROZPORZĄDZENIA 2021/2115

Wymogi	**Rodzaj uchybienia**	**Obszar objęty płatnością lub praktyką**	**Współczynnik dotkliwości uchybienia**	**Współczynnik trwałości uchybienia**			**Iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości**
				Odwracalna krótkotrwała	**Odwracalna długotrwała**	**Nieodwracalna**	
I. ODNOŚNE MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA NAWOZÓW							
1. Niestosowanie w danym roku dawki nawozów naturalnych wykorzystywanych rolniczo zawierającej więcej niż 170 kg azotu w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych – art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295), zwanej dalej „Prawem wodnym”.	Stwierdzono naruszenie wymogu 1.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3	50%	–	–	2	100%
2. Opracowanie planu nawożenia azotem przez podmioty, które są zobowiązanie do opracowania takiego planu– art. 105 a ust. 1 Prawa wodnego	Stwierdzono naruszenie wymogu 2.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	10%	–	–	2	20%
3. Opracowanie w terminie pozwalającym na prawidłowe i bezpieczne stosowanie nawozów, nie	Stwierdzono naruszenie wymogu 3.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której	5%	–	–	2	10%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozów planu nawożenia azotem przez podmioty, które są zobowiązanie do opracowania takiego planu– art. 105 a ust. 2 Prawa wodnego		mowa w § 4 ust. 1 pkt 3					
4. Opracowanie planu nawożenia azotem zawierającego rozplanowanie stosowania nawozów na poszczególnych działkach rolnych w gospodarstwie rolnym, z uwzględnieniem potrzeb pokarmowych roślin w warunkach danego siedliska przez podmioty, które są zobowiązanie do opracowania takiego planu– art. 105 a ust. 3Prawa wodnego	Stwierdzono naruszenie wymogu 4.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
5. Stosowanie, przez podmioty obowiązane do opracowania planu nawożenia azotem, nawozów w dawkach nieprzekraczających dawek określonych w tym planie - art. 105 a ust. 8 Prawa wodnego	Stwierdzono naruszenie wymogu 5.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	25%	–	–	2	50%
6. Przechowywanie planu nawożenia azotem w gospodarstwie rolnym przez 3 lata od dnia zakończenia stosowania nawozów na podstawie tego planu – art. 105 a ust. 9 Prawa wodnego	Stwierdzono naruszenie wymogu 6.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
7. Stosowanie przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 Prawa wodnego, które nie są obowiązane do	Stwierdzono naruszenie wymogu 7.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	25%	–	–	2	50%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
opracowania planu nawożenia azotem, nawozów w dawkach nieprzekraczających maksymalnych dawek nawozów azotowych dla upraw w plonie głównym określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 106 ust. 4 Prawa wodnego dla plonów uzyskiwanych w warunkach uregulowanego odczynu gleby, zbilansowanego nawożenia azotem, fosforem i potasem i stosowania integrowanej ochrony roślin – art. 105c ust. 1 Prawa wodnego							
8. Opracowanie planu nawożenia azotem w terminie pozwalającym na prawidłowe i bezpieczne stosowanie nawozów, nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozów przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1 Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy, opracowały plan nawożenia azotem – art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust.2 Prawa wodnego	Stwierdzono naruszenie wymogu 8.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
9. Opracowanie planu nawożenia azotem zawierającego rozplanowanie stosowania nawozów na poszczególnych działkach rolnych w gospodarstwie rolnym, z uwzględnieniem potrzeb pokarmowych roślin w warunkach danego siedliska przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1	Stwierdzono naruszenie wymogu 9.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy, opracowały plan nawożenia azotem –art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust.3 Prawa wodnego							
10. Stosowanie nawozów w dawkach nieprzekraczających dawek określonych w planie nawożenia azotem przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1 Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy, opracowały plan nawożenia azotem –art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust.8 Prawa wodnego.	Stwierdzono naruszenie wymogu 10.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	25%	–	–	2	50%
11. Przechowywanie planu nawożenia azotem w gospodarstwie rolnym przez 3 lata od dnia zakończenia stosowania nawozów na podstawie tego planu, przez podmioty, o których mowa w art. 105c ust. 1 Prawa wodnego, które zgodnie z art. 105c ust. 2 tej ustawy, opracowały plan nawożenia azotem – art. 105c ust. 2 w zakresie odwołania do art. 105a ust.9 Prawa wodnego	Stwierdzono naruszenie wymogu 11.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
12. Stosowanie komunalnych osadów ściekowych zgodnie z zaleconymi dawkami, ustalonymi zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. z 2023 poz. 23) – § 3 tego rozporządzenia.	Stwierdzono naruszenie wymogu 12.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3	15%	-	-	2	30%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
13. Opracowanie planu nawożenia azotem albo obliczanie maksymalnych dawek azotu, o których mowa w Programie przez podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 Prawa wodnego – rozdział 1.5. ust. 4 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. 244), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie programu działań”	Stwierdzono naruszenie wymogu 13	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
14. Opracowanie planu nawożenia azotem zgodnie ze zbiorem zaleceń dobrej praktyki rolniczej, na podstawie składu chemicznego nawozów oraz potrzeb pokarmowych roślin i zasobności gleb, uwzględniających stosowane odpady, ścieki wykorzystywane rolniczo i nawozy – rozdział 1.5. ust. 6 rozporządzenia w sprawie programu działań	Stwierdzono naruszenie wymogu 14	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	5%	–	–	2	10%
15. Uprawa roślin z listy upraw intensywnych, określonych w załączniku nr 7 do Programu, których uprawa na powierzchni powyżej 50	Stwierdzono naruszenie wymogu 15	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	10%	–	–	2	20%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
ha, zgodnie z art. 105a ust. 1 Prawa wodnego obliguje podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. 1 Prawa wodnego do opracowania planu nawożenia azotem - rozdział 1.5. ust. 7 rozporządzenia w sprawie programu działań							
16. Opracowanie planu nawożenia azotem z uwzględnieniem sposobu obliczania dawki nawozów azotowych mineralnych – uproszczonego bilansu azotu, który został określony w załączniku nr 8 do Programu, albo przy zastosowaniu programu nawozowego obejmującego wymagania dla uproszczonego bilansu azotu określonego w załączniku nr 8 do Programu, przez podmioty inne niż wymienione w art. 105a ust. 1 pkt 1 Prawa wodnego - rozdział 1.5. ust. 8 rozporządzenia w sprawie programu działań	Stwierdzono naruszenie wymogu 16	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	10%	–	–	2	20%
17. W przypadku terenu o dużym nachyleniu: 1)rozdzielenie dawek nawozów azotowych mineralnych, tak aby poszczególne dawki nie przekraczały 100 kg N/ha; 2) na gruntach ornych dokonano bezpośredniej aplikacji do gleby lub przyorano lub wymieszano z glebą	Stwierdzono naruszenie wymogu 17	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 13 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	20%	–	–	2	40%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
nawozy, a w okresie wegetacyjnym roślin uprawnych – stosowano je przy największym zapotrzebowaniu roślin na azot; przyorania lub wymieszania z glebą dokonuje się w ciągu 4 godzin od zastosowania nawozu naturalnego, jednak nie później niż następnego dnia po jego zastosowaniu; 3)uprawianie działki rolnej w kierunku poprzecznym do nachylenia stoku, stosując odkładanie skiby w górę stoku, o ile pozwala na to wielkość i usytuowanie tej działki rolnej lub przy zastosowaniu konserwujących systemów uprawy zapobiegających wymywaniu, takich jak uprawa uproszczona, uprawa uproszczona pasowa lub uprawa zerowa, z tym że nie dotyczy to działki rolnej mniejszej niż 1 ha, na której stosuje się uproszczony system uprawy - rozdział 1.2.3 pkt 4 rozporządzenia w sprawie programu działań							
II. ODNOŚNE MINIMALNE WYMOGI DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN							
1. Przeciwdziałanie zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planowanie stosowania środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym	Stwierdzono naruszenie wymogu 1.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	–	–	25%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
zabiegiem – art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2020 r. poz. 2097 oraz z 2022 r. poz. 2185).							
2. Środki ochrony roślin mogą być stosowane w odległości od zbiorników i cieków wodnych mniejszej niż szerokość strefy buforowej, o której mowa w załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 155 z 11.06.2011, str. 176, z późn. zm.[8)]), wskazanej w etykietach tych środków, jeżeli zostaną określone warunki stosowania środków ochrony roślin w takiej odległości w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin – art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin..	Stwierdzono naruszenie wymogu 2.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	–	–	25%
3. Uwzględnienie integrowanej ochrony roślin w przypadku stosowania środków ochrony roślin oraz wskazanie sposobu realizacji wymagań integrowanej ochrony	Stwierdzono naruszenie wymogu 3.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3, §13 - 14 oraz praktyką, o której mowa w § 6	20%	1,25	-	-	25%

8) Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 74.

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
roślin w dokumentacji (ewidencji zabiegów) przez podanie przyczyny wykonania zabiegu środkiem ochrony roślin – art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin.							
4. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na stosowaniu płodozmianu, terminu siewu lub sadzenia, lub obsady roślin, w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych – § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin (Dz. U. poz. 505).	Stwierdzono naruszenie wymogu 4.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
5. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na stosowaniu agrotechniki w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych, w tym stosowanie mechanicznej ochrony roślin – § 1 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 5.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
6. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin,	Stwierdzono naruszenie wymogu 6.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa	20%	1,25	-	-	25%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
polegających na stosowaniu wykorzystywanie odmian odpornych lub tolerancyjnych na organizmy szkodliwe oraz materiału siewnego wytworzonego i poddanego ocenie zgodnie z przepisami o nasiennictwie – § 1 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.		w § 4 ust. 1 pkt 2					
7. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na stosowaniu nawożenia, nawadniania i wapnowania, w sposób ograniczający występowanie organizmów szkodliwych – § 1 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 7.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
8. Stosowanie działań lub metod niechemicznych w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegających na ochronie organizmów pożytecznych oraz stwarzaniu warunków sprzyjających ich występowaniu, w szczególności dotyczy to owadów zapylających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych – § 1 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i	Stwierdzono naruszenie wymogu 8.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.							
9. Stosowanie chemicznej ochrony roślin w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegającej na przeprowadzaniu zabiegów chemicznej ochrony roślin uwzględniając dobór środków ochrony roślin w taki sposób, aby minimalizować negatywny wpływ zabiegów ochrony roślin na organizmy niebędące celem zabiegu, w szczególności dotyczy to owadów zapylających i naturalnych wrogów organizmów szkodliwych – § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 9.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
10. Stosowanie chemicznej ochrony roślin w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegającej na przeprowadzaniu zabiegów chemicznej ochrony roślin uwzględniając ograniczanie liczby zabiegów i ilości stosowanych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum – § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	Stwierdzono naruszenie wymogu 10.	Obszar objęty płatnością, o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2	20%	1,25	-	-	25%
11. Stosowanie chemicznej ochrony	Stwierdzono	Obszar objęty płatnością,	20%	1,25	-	-	25%

				Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn
roślin w zakresie integrowanej ochrony roślin, polegającej na przeprowadzaniu zabiegów chemicznej ochrony roślin uwzględniając przeciwdziałanie powstawaniu odporności organizmów szkodliwych na środki ochrony roślin poprzez właściwy dobór i przemienne stosowanie tych środków – § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin.	naruszenie wymogu 11.	o której mowa w § 3 oraz praktyką, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2					

Załącznik nr 2

WYMOGI DLA POSZCZEGÓLNYCH DLA PŁATNOŚCI W RAMACH EKOSCHEMATÓW

I. Wymogi dla płatności do obszarów z roślinami miododajnymi – zakaz prowadzenia produkcji rolnej, z wyjątkiem prowadzenia pasiek, tj. zakaz:

1) wypasu i koszenia
2) stosowania nawozów i środków ochrony roślin

– w terminie do dnia 31 sierpnia.

II. Wymogi dla płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi:

1) wymogi dla praktyki Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt:
   a) liczba DJP w gospodarstwie wynosi:
      – co najmniej 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych i
      – maksymalnie 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych
      – będących w posiadaniu rolnika,
   b) zakaz zaorania trwałych użytków zielonych w okresie realizacji praktyki;
2) wymogi dla praktyki Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe:
   a) dokonanie siewu międzyplonów ozimych w terminie od dnia 1 lipca do dnia 1 października i utrzymanie ich, co najmniej do dnia 15 lutego roku następującego po roku złożenia wniosku, przy czym po dniu 15 listopada dopuszcza się ich mulczowanie albo
   b) utrzymanie wsiewki co najmniej do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodniu od dnia zbioru uprawy w plonie głównym w roku składania wniosku o przyznanie płatności,
   c) zakaz stosowania środków ochrony roślin:
      – na międzyplonach ozimych – przez okres od ich wysiewu co najmniej do dnia 15 lutego roku następującego po roku złożenia wniosku,
      – w przypadku wsiewek śródplonowych – przez okres ich utrzymania określony w lit. b,
   d) zakaz, o którym mowa w lit. c tiret pierwsze, obejmuje również zakaz stosowania zapraw nasion;
3) wymogi dla praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:

a) wykonanie chemicznej analizy gleby w zakresie P, K i Mg oraz pH,

b) opracowanie planu nawozowego określającego dawki składników pokarmowych (N, P, K i Mg oraz potrzeby wapnowania) - przy użyciu narzędzia INTER-NAW lub innego narzędzia służącego opracowaniu planu nawozowego,

c) przestrzeganie planu nawozowego określającego dawki składników pokarmowych (N, P, K i Mg oraz potrzeby wapnowania) , przy czym dopuszczalne jest stosowanie dawek nawozów niższych niż określone w planie nawożenia,

d) prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: oznaczenie powierzchni, nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy, rodzaj wykonanego zabiegu, nazwę nawozu, zastosowaną ilość nawozu

– w odniesieniu do gruntów, o których mowa w § 7 ust. 1, będących w posiadaniu rolnika;

4) dodatkowe wymogi dla wariantu z wapnowaniem w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych, o którym mowa w pkt 3 lit. d, zawierającego również informacje o zastosowaniu nawozu wapniowego;

5) wymóg dla praktyki Zróżnicowana struktura upraw – w strukturze zasiewów na gruntach będących w posiadaniu rolnika, udział:

a) uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych, nie przekracza 65%,

b) każdej z trzech upraw nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku zastosowania trzech upraw,

c) każdej z dwóch największych upraw nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie i udział pozostałych upraw łącznie, innych niż trzy największe uprawy, nie może być mniejszy niż 10% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie – w przypadku zastosowania więcej niż trzech upraw,

d) upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej wymienionych w wykazie nr 1 w załączniku nr 5 do rozporządzenia stanowi co najmniej 20%,

e) zbóż wymienionych w wykazie nr 2 w załącznika nr 5 do rozporządzenia nie przekracza 65%,

f) upraw mających ujemny wpływ na bilans materii organicznej wymienionych w wykazie nr 3 w załącznika nr 5 do rozporządzenia nie przekracza 30%;

6) wymóg dla praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji – wymieszanie obornika z glebą maksymalnie w terminie 12 godzin od jego aplikacji na gruncie ornym;

7) wymóg dla praktyki Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo – stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo na gruntach ornych i trwałych użytkach zielonych;

8) wymogi dla praktyki Uproszczone systemy uprawy:

a) prowadzenie uprawy konserwującej bezorkowej, w tym uprawy pasowej (strip-till) poprzez:

– wykonywanie zabiegów uprawowych z odstąpieniem od uprawy płużnej w zespole uprawek pożniwnych i przedsiewnych,

– pozostawianie na polu po zbiorze uprawy w plonie głównym całości resztek pożniwnych w formie mulczu,

b) prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: oznaczenie powierzchni, nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy, rodzaj wykonanego zabiegu;

9) wymóg dla praktyki Wymieszanie słomy z glebą – prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: oznaczenie powierzchni, nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy, rodzaj wykonanego zabiegu.

III. Wymóg dla płatności do integrowanej produkcji roślin – zachowanie w danym roku kalendarzowym, wszystkich posiadanych w gospodarstwie trwałych użytków zielonych.

IV. Wymóg dla płatności do biologicznej ochrony upraw – prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych na formularzu opracowanym przez Agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej, zawierającego co najmniej: oznaczenie powierzchni, nr działki ewidencyjnej, wielkość powierzchni, datę wykonania zabiegu, rodzaj uprawy, rodzaj wykonanego zabiegu, nazwę środka ochrony roślin, zastosowaną ilość środka ochrony roślin.

Załącznik nr 3

LISTA ROŚLIN MIODODAJNYCH, DO UPRAWY KTÓRYCH MOŻE ZOSTAĆ PRZYZNANA PŁATNOŚĆ DO OBSZARÓW Z ROŚLINAMI MIODODAJNYMI

Wykaz nr 1

1) bodziszki (*Geranium spp*.);
2) chabry (*Centaurea spp*.);
3) czarnuszki (*Nigella spp*.);
4) cząber ogrodowy (*Satureja hortensis* L.);
5) czyściec prosty (*Stachys recta* L.);
6) dzielżan jesienny (*Helenium autumnale* L.);
7) kłosowce (*Agastache spp*.);
8) kocimiętki (Nepeta spp.);
9) kolendra siewna (*Coriandrum sativum* L.);
10) kosmos pierzastolistny (*Cosmos bipinnatus* Cav.);
11) krwawnica pospolita (*Lythrum salicaria* L.);
12) lebiodka pospolita (*Origanum vulgare* L.);
13) lubczyk ogrodowy (*Levisticum officinale* Koch);
14) łyszczec wiechowaty (*Gypsophila paniculata* Fisch.);
15) marzymięta grzebieniasta (orzęsiona) (*Elsholtzia ciliata* (Thunb.) Hyl.);
16) mierznica czarna (*Ballota nigra* L.);
17) mikołajek płaskolistny (*Eryngium planum* L.);
18) ogórecznik lekarski (*Borago officinalis* L.);
19) ostropest plamisty (*Silybum marianum* (L.) Gaertn.);
20) ożanka nierównozębkowa (*Teucrium scorodonia* L.);
21) przegorzany (*Echinops spp*.);
22) pszczelnik mołdawski (*Dracocephalum moldavicum* L.);
23) rezedy (*Reseda spp*.);
24) rukiew siewna (*Eruca sativa* DC.);
25) serdecznik pospolity (*Leonurus cardiaca* L.);
26) stulisz sztywny (*Sisymbrium strictissimum* L.);
27) szałwie (*Salvia spp*.) z wyłączeniem szałwi błyszczącej (*S. splendens* Sello);

28) szanta zwyczajna (*Marrubium vulgare* L.);
29) ślaz zygmarek (*Malva alcea* L.);
30) ślazówka turyngska (*Lavatera thuringiaca* L.);
31) świerzbnica polna (*Knautia arvensis* (L.) Coult.);
32) trędownik bulwiasty (*Scrophularia nodosa* L.);
33) werbena krzaczasta (*Verbena hastata* L.);
34) wielosił błękitny (*Polemonium coeruleum* L.);
35) wierzbówka kiprzyca (*Chamaenerion angustifolium* (L.) Scop.);
36) żeleźniak pospolity (*Phlomis tuberosa* L.);
37) żmijowiec grecki (*Echium creticum* S.S.);
38) żywokost lekarski (*Symphytum officinale* L.).

Wykaz nr 2

1) facelia błękitna (Phacelia tanacaetifolia Benth.);
2) gorczyca jasna (Sinapis alba L.);
3) gryka zwyczajna (Fagopyrum esculentum Moench);
4) komonica zwyczajna (Lotus corniculatus L.);
5) koniczyny (Trifolium spp.) z wyłączeniem koniczyny odstającej (Trifolium patens Schreb.);
6) lucerny (Medicago spp.);
7) nostrzyk biały (Melilotus albus Med.);
8) rzodkiew oleista (Raphanus sativus var. oleiformis Pers.);
9) słonecznik zwyczajny (Helianthus annuus L.);
10) sparceta piaskowa (Onobrychis arenaria (Kit.) DC.);
11) sparceta siewna (Onobrychis viciifolia Scop.);
12) wyka kosmata (Vicia villosa Roth.).

Załącznik nr 4

WSPÓŁCZYNNIKI PRZELICZENIOWE SZTUK ZWIERZĄT NA DJP

Lp.	**GATUNEK ALBO GRUPA TECHNOLOGICZNA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH**	**WSPÓŁCZYNNIK PRZELICZANIA SZTUK RZECZYWISTYCH NA DJP**
Konie ras dużych		
1	Ogiery, klacze, wałachy	1,2
2	Źrebaki powyżej 2 lat	1
3	Źrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,8
4	Źrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,5
5	Źrebięta do 6 miesięcy	0,3
Konie ras małych		
6	Ogiery, klacze, wałachy	0,6
7	Źrebaki powyżej 2 lat	0,5
8	Źrebaki powyżej 1 roku do 2 lat	0,35
9	Źrebaki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,2
10	Źrebięta do 6 miesięcy	0,12
Bydło		
11	Buhaje	1,4
12	Krowy	1
13	Jałówki cielne	1
14	Jałówki powyżej 1 roku	0,8
15	Jałówki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,3
16	Opasy powyżej 1 roku	0,9
17	Opasy powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,36
18	Cielęta do 6 miesięcy	0,15
Bawoły domowe		
19	Bawół domowy powyżej 2 lat	0,7

20	Bawół domowy od 1 roku do 2 lat	0,4
21	Bawół domowy od 6 miesiąca do 1 roku	0,3
22	Bawół domowy do 6 miesiąca	0,13
Kozy		
22	Kozy matki	0,15
23	Koźlęta do 3,5 miesięcy	0,05
24	Koźlęta powyżej 3,5 miesięcy do 1,5 roku	0,08
25	Pozostałe kozy	0,1
Owce		
26	Owce powyżej 1,5 roku	0,1
27	Tryki powyżej 1,5 roku	0,12
28	Jagnięta do 3,5 miesięcy	0,05
29	Tryczki	0,08
30	Maciorki	0,1
Drób		
31	Gęsi	0,008
Muły		
32	Muł powyżej 2 lat	0,6
33	Muł od 1 roku do 2 lat	0,3
34	Muł do 1 roku	0,1
Osły		
35	Osioł powyżej 2 lat	0,5
36	Osioł od 1 roku do 2 lat	0,25
37	Osioł do 1 roku	0,07
Alpaki		
38	Samice powyżej 1 roku	0,11
39	Samce powyżej 1 roku	0,12
40	Młode od 6 miesiąca do 1 roku	0,05
41	Cielęta/cria do 6 miesięcy	0,03
Lamy		
42	Samice powyżej 1 roku	0,20
43	Samce powyżej 1 roku	0,19

44	Młode od 6 miesiąca do 1 roku	0,12
45	Cielęta/cria do 6 miesięcy	0,05
Jelenie szlachetne		
46	Byki	0,42
47	Łanie	0,24
48	Pozostałe	0,1
Daniele		
49	Byki	0,22
50	Łanie	0,13
51	Pozostałe	0,06

Załącznik nr 5

WYKAZY UPRAW MAJĄCYCH POZYTYWNY I UJEMNY WPŁYW NA BILANS GLEBOWEJ MATERII ORGANICZNEJ ORAZ ZBÓŻ

Wykaz nr 1. Uprawy mające pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej

Lp.	Uprawa	Nazwa rośliny uprawnej deklarowanej przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności
1.	CIECIERZYCA POSPOLITA	ciecierzyca pospolita
2.	FASOLA	fasola wielokwiatowa
3.	FASOLA	fasola zwykła karłowa
4.	FASOLA	fasola zwykła tyczna
5.	GROCH	groch siewny jadalny
6.	GROCH	groch siewny pastewny (peluszka)
7.	GROCH	groch siewny jadalny z rośliną podporową
8.	GROCH	groch siewny pastewny (peluszka) z rośliną podporową
9.	GROCH	groch zwyczajny łuskowy
10.	GROCH	groch zwyczajny cukrowy
11.	GROSZEK	lędźwian
12.	ŁUBIN	łubin biały
13.	ŁUBIN	łubin wąskolistny
14.	ŁUBIN	łubin żółty
15.	SERADELA UPRAWNA	seradela uprawna
16.	SOCZEWICA JADALNA	soczewica jadalna z rośliną podporową
17.	SOJA ZWYCZAJNA	soja zwyczajna
18.	MIESZANKA BOBOWATYCH NA ZIARNO	mieszanka bobowatych na ziarno
19.	MIESZANKA BOBOWATYCH NA ZIELONKĘ	mieszanka bobowatych na zielonkę
20.	WYKA JARA	Bobik
21.	WYKA JARA	bób
22.	WYKA JARA	wyka siewna
23.	WYKA JARA	wyka siewna z rośliną podporową
24.	WYKA OZIMA	wyka kosmata
25.	WYKA OZIMA	wyka kosmata z rośliną podporową
26.	KONICZYNA	koniczyna egipska (aleksandryjska)
27.	KONICZYNA	koniczyna krwistoczerwona
28.	KONICZYNA	koniczyna perska
29.	KONICZYNA	koniczyna białoróżowa (szwedzka)
30.	KONICZYNA	koniczyna biała
31.	KONICZYNA	koniczyna czerwona
32.	NOSTRZYK	nostrzyk biały
33.	NOSTRZYK	nostrzyk żółty
34.	MIESZANKA	mieszanka bobowatych drobnonasiennych

	BOBOWATYCH DROBNONASIENNYCH	
35.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka jednoroczna traw
36.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka jednoroczna traw z bobowatymi drobnonasiennymi
37.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na nasiona
38.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi
39.	TRAWA LUB INNE PASTEWNE ROŚLINY ZIELNE	mieszanka wieloletnia traw
40.	RUKIEW	rukiew wodna
41.	ŚLAZÓWKA	ślazówka ogrodowa
42.	ŚLAZÓWKA	ślazówka turyngska
43.	BABKA	babka lancetowata
44.	BYLICA	bylica estragon
45.	DZIURAWIEC ZWYCZAJNY	dziurawiec zwyczajny
46.	HYZOP LEKARSKI	hyzop lekarski
47.	JEŻÓWKA PURPUROWA	jeżówka purpurowa
48.	KRWAWNIK POSPOLITY	krwawnik pospolity
49.	LAWENDA WĄSKOLISTNA	lawenda wąskolistna
50.	LEBIODKA (OREGANO)	lebiodka (oregano) pospolita
51.	LUBCZYK OGRODOWY	lubczyk ogrodowy
52.	MELISA LEKARSKA	melisa lekarska
53.	MIĘTA	mięta kędzierzawa
54.	MIĘTA	mięta pieprzowa
55.	MIĘTA	mięta długolistna
56.	MIĘTA	mięta okrągłolistna
57.	MNISZEK LEKARSKI	mniszek lekarski
58.	RUMIAN RZYMSKI (SZLACHETNY)	rumian rzymski (szlachetny)
59.	RUTA ZWYCZAJNA	ruta zwyczajna
60.	SERDECZNIK POSPOLITY	serdecznik pospolity
61.	SZAŁWIA	szałwia lekarska
62.	SZANTA ZWYCZAJNA	szanta zwyczajna
63.	ŻEŃ-SZEŃ PRAWDZIWY	żeń-szeń prawdziwy
64.	KOMONICA	komonica błotna
65.	KOMONICA	komonica zwyczajna
66.	LUCERNA	lucerna chmielowa (nerkowata)
67.	LUCERNA	lucerna mieszańcowa
68.	LUCERNA	lucerna sierpowata
69.	LUCERNA	lucerna siewna
70.	POZIOMKA	poziomka

71.	POZIOMKA	truskawka
72.	RUTWICA	rutwica lekarska
73.	SPARCETA	sparceta (esparceta) siewna
74.	SPARCETA	sparceta piaskowa
75.	MIESZANKA BOBOWATO-GORCZYCOWA	mieszanka bobowato-gorczycowa
76.	MIESZANKA BOBOWATO-SŁONECZNIKOWA	mieszanka bobowato-słonecznikowa
77.	MIESZANKA BOBOWATYCH ZE ZBOŻAMI NA NASIONA	mieszanka bobowatych ze zbożami na nasiona
78.	MIESZANKA BOBOWATYCH ZE ZBOŻAMI NA ZIELONKĘ	mieszanka bobowatych ze zbożami na zielonkę

Wykaz nr 2. Zboża

Lp.	Uprawa	Nazwa rośliny uprawnej deklarowanej przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności
1.	JĘCZMIEŃ JARY	jęczmień jary
2.	JĘCZMIEŃ OZIMY	jęczmień ozimy
3.	OWIES	owies bizantyjski
4.	OWIES	owies nagi (owies nagoziarnisty jary)
5.	OWIES	owies siewny
6.	OWIES	owies szorstki
7.	PSZENICA JARA	pszenica orkisz - jara
8.	PSZENICA JARA	pszenica płaskurka - jara
9.	PSZENICA JARA	pszenica samopsza - jara
10.	PSZENICA JARA	pszenica twarda - jara
11.	PSZENICA JARA	pszenica zwyczajna - jara
12.	PSZENICA OZIMA	pszenica orkisz - ozima
13.	PSZENICA OZIMA	pszenica płaskurka - ozima
14.	PSZENICA OZIMA	pszenica samopsza - ozima
15.	PSZENICA OZIMA	pszenica twarda - ozima
16.	PSZENICA OZIMA	pszenica zwyczajna - ozima
17.	PSZENŻYTO JARE	pszenżyto jare
18.	PSZENŻYTO OZIME	pszenżyto ozime
19.	ŻYTO JARE	żyto jare
20.	ŻYTO OZIME	żyto krzyca
21.	ŻYTO OZIME	żyto ozime
22.	MIESZANKA ZBOŻOWA	mieszanka zbożowa gatunków jarych

Wykaz nr 3. Uprawy mające ujemny wpływ na bilans materii organicznej

Lp.	Uprawa	Nazwa rośliny uprawnej deklarowanej przez rolnika we wniosku o przyznanie płatności
1.	BURAK	burak cukrowy
2.	BURAK	burak ćwikłowy
3.	BURAK	burak liściowy (boćwina)

4.	BURAK	burak pastewny
5.	MARCHEW	marchew pastewna
6.	CYKORIA	cykoria pastewna
7.	RZEPA	rzepa ścierniskowa
8.	SALSEFIA	salsefia
9.	SELER	seler korzeniowy
10.	ZIEMNIAK	ziemniak
11.	TOPINAMBUR	Topinambur
12.	KAPUSTA RZEPAK – JARY	Brukiew
13.	DYNIA FIGOLISTNA	dynia figolistna
14.	DYNIA OLBRZYMIA	dynia olbrzymia
15.	DYNIA PIŻMOWA	dynia piżmowa
16.	DYNIA ZWYCZAJNA	cukinia
17.	DYNIA ZWYCZAJNA	dynia oleista
18.	DYNIA ZWYCZAJNA	dynia pastewna
19.	DYNIA ZWYCZAJNA	dynia zwyczajna
20.	DYNIA ZWYCZAJNA	kabaczek
21.	DYNIA ZWYCZAJNA	patison
22.	KAPUSTA WARZYWNA	brokuł włoski
23.	KAPUSTA WARZYWNA	jarmuż
24.	KAPUSTA WARZYWNA	kalafior
25.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta brukselska
26.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta głowiasta biała
27.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta głowiasta czerwona
28.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta pastewna
29.	KAPUSTA WARZYWNA	kapusta włoska
30.	KAPUSTA WŁAŚCIWA	kapusta chińska
31.	KAPUSTA WŁAŚCIWA	kapusta pekińska
32.	ARBUZ (KAWON)	arbuz (kawon)
33.	CZOSNEK	por
34.	MELON	melon
35.	OBERŻYNA	bakłażan (oberżyna)
36.	OGÓREK	ogórek
37.	POMIDOR SKÓRZASTY	pomidor skórzasty
38.	POMIDOR	pomidor

Załącznik nr 6

WYSOKOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKÓW DOTKLIWOŚCI UCHYBIENIA ORAZ WSPÓŁCZYNNIKÓW TRWAŁOŚCI UCHYBIENIA STOSOWANYCH DO DOKONYWANIA ZMNIEJSZEŃ PŁATNOŚCI W RAMACH EKOSCHEMATÓW

Lp.	Rodzaj uchybienia	Współczynnik dotkliwości uchybienia	Współczynnik trwałości uchybienia			Iloczyn współczynnika dotkliwości i trwałości
			Odwracalna krótkotrwała	Odwracalna długotrwała	Nieodwracalna	
I. Płatności do obszarów z roślinami miododajnymi						
1.	Prowadzenie wypasu lub koszenia przed 31 sierpnia	20%	-	-	2	40%
2.	Zastosowanie środka ochrony roślin lub nawozu przed 31 sierpnia	30%	-	1,5	-	45%
II. Płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi						
praktyka 1. Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt						
3.	Liczba DJP w gospodarstwie wynosi mniej niż 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10% i nie dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	10%	-	-	2	20%
4.	Liczba DJP w gospodarstwie wynosi mniej niż 0,3 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10%, ale dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	20%	-	-	2	40%

5.	Liczba DJP w gospodarstwie wynosi więcej niż 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10% i nie dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	10%	-	-	2	20%
6.	Liczba DJP w gospodarstwie wynosi więcej niż 2 DJP na hektar trwałych użytków zielonych będących w posiadaniu rolnika – o nie więcej niż 10%, ale dłużej niż przez 10% wymaganego okresu przestrzegania wymogów	20%	-	-	2	40%
7.	Zaoranie trwałych użytków zielonych w okresie realizacji praktyki	13%	-	1,5	-	20%
praktyka 2. Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe						
8.	Siewu międzyplonu dokonano po 1 października, ale nie później niż do 15 października	15%	-	-	2	30%
9.	Siewu międzyplonu dokonano po 15 października	35%	-	-	2	70%
10.	Międzyplon nie był utrzymany do 15 lutego roku następującego po roku złożenia wniosku	15%	-	-	2	30%
11.	Międzyplon zmulczowano przed 15 listopada	5%	-	-	2	10%
12.	Nie utrzymano wsiewki do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodni	15%	-	-	2	30%
13.	Zastosowanie środka ochrony roślin, w tym zaprawy nasion, na międzyplon ozimy od ich jego wysiewu do co najmniej 15 lutego następnego roku	10%	-	1,5	-	15%
14.	Zastosowanie środka ochrony roślin w przypadku wsiewki	10%	-	1,5	-	15%

	śródplonowej przed wysiewem kolejnej uprawy w plonie głównym lub w ciągu 8 tygodniu od dnia zbioru uprawy w plonie głównym w roku składania wniosku o przyznanie płatności					
praktyka 3. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant podstawowy i wariant z wapnowaniem						
15.	Brak aktualnych wyników chemicznej analizy gleby w zakresie zasobności w składniki pokarmowe N, P, K i Mg oraz pH	16%	1,25	-	-	20%
16.	Plan nie określa dawek N, P, K, Mg lub potrzeb wapnowania	20%	-	-	2	40%
17.	Plan nawozowy nie jest przestrzegany	35%	-	-	2	70%
18.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje	35%	-	-	2	70%
praktyka 3. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant z wapnowaniem						
19.	W rejestrze zabiegów nawożenia brak informacji o zastosowaniu nawozu wapniowego	32,5%	-	-	2	65%
praktyka 4. Zróżnicowana struktura upraw						
20.	Udział uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie przekracza 65% o nie więcej niż 10%	10%	-	-	2	20%
21.	Udział uprawy, która zajmuje największą powierzchnię gruntów ornych w gospodarstwie przekracza 65% o więcej niż 10%	20%	-	-	2	40%
22.	Udział upraw mających pozytywny wpływ na bilans materii organicznej w strukturze zasiewów jest mniejszy niż 20% o	10%	-	-	2	20%

	mniej niż 10%					
23.	Udział upraw mających pozytywny wpływ na bilans materii organicznej w strukturze zasiewów jest mniejszy niż 20% i o więcej niż 10%	20%	-	-	2	40%
24.	Udział zbóż w strukturze zasiewów przekracza 65% o nie więcej niż 10%	10%	-	-	2	20%
25.	Udział zbóż w strukturze zasiewów przekracza 65% o więcej niż 10%	20%	-	-	2	40%
26.	Udział upraw mających ujemny wpływ na bilans materii organicznej w strukturze zasiewów przekracza 30% o nie więcej niż 10%	10%	-	-	2	20%
27.	Udział upraw mających ujemny wpływ na bilans materii organicznej w strukturze zasiewów przekracza 30% o więcej niż 10%	20%	-	-	2	40%
28.	Udział: 1) jednej z trzech upraw, w przypadku uprawiania trzech upraw, 2) jednej z dwóch największych upraw, w przypadku uprawiania większej niż trzy liczby upraw, 3) pozostałych upraw łącznie, innych niż dwie największe uprawy, zwanych dalej „pozostałymi uprawami”, w przypadku zastosowania więcej niż trzech upraw - jest mniejszy niż 10%, ale większy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie	5%	-	-	2	10%

29.	Udział: 1) każdej z trzech upraw, w przypadku uprawiania trzech upraw, 2) każdej z dwóch największych upraw, w przypadku uprawiania większej niż trzy liczby upraw, 3) jednej uprawy w ramach dwóch największych upraw i osobno pozostałych upraw, w przypadku zastosowania więcej niż trzech upraw - jest mniejszy niż 10%, ale większy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie	7,5%	-	-	2	15%
30.	Udział: 1) jednej z trzech upraw, w przypadku uprawiania trzech upraw, 2) jednej z dwóch największych upraw, w przypadku uprawiania większej niż trzy liczby upraw, 3) pozostałych upraw, w przypadku zastosowania więcej niż trzech upraw - jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie	5%	-	-	2	10%
31.	Udział: 1) każdej z trzech upraw, w przypadku uprawiania trzech upraw, 2) każdej z dwóch największych upraw, w przypadku uprawiania większej niż trzy liczby upraw, 3) jednej uprawy w ramach dwóch największych upraw i	7,5%	-	-	2	15%

	osobno pozostałych upraw, w przypadku zastosowania więcej niż trzech upraw - jest mniejszy niż 5% powierzchni wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie					
praktyka 5. Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji						
32.	Przekroczono czas na wymieszanie obornika nie więcej niż o jedną godzinę	7,5%	-	-	2	15%
33.	Przekroczono czas na wymieszanie obornika o więcej niż o jedną godzinę	50%	-	-	2	100%
praktyka 6. Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo						
34.	Zastosowanie płynnych nawozów metodą rozbryzgową	50%	-	-	2	100%
praktyka 7. Uproszczone systemy uprawy						
35.	Niepozostawienie mulczu po zbiorze uprawy w plonie głównym	10%	-	-	2	20%
36.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje	15%	-	-	2	30%
37.	Zabiegi uprawowe wykonano z wykorzystaniem uprawy płużnej	25%	-	-	2	50%
praktyka 8. Wymieszanie słomy z glebą						
38.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje	35%	-	-	2	70%
III. Płatności do integrowanej produkcji roślin						
39.	Nie zachowano trwałych użytków zielonych w gospodarstwie	13%	-	1,5	-	20%
IV. Płatności do biologicznej ochrony upraw						

40.	Nie jest prowadzony rejestr zabiegów agrotechnicznych zawierający określone informacje	15%	-	-	2	30%

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. poz. …), zwanej dalej "ustawą". Zgodnie z tymi przepisami, minister właściwy do spraw rozwoju wsi został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia:

- szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania oraz wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska zwanych dalej „płatnościami w ramach ekoschematów”, w tym szczegółowych wymagań, jakie powinny spełniać wnioski o przyznanie tych płatności, szczegółowych warunków i trybu przyznawania tych płatności następcy prawnemu rolnika lub przejmującemu gospodarstwo oraz wysokości kar i sposób ich obliczania, z wyjątkiem kar administracyjnych,
- listy roślin miododajnych, do uprawy których mogą zostać przyznane płatności do obszarów z roślinami miododajnymi, mając na względzie czynniki przyrodnicze oraz możliwości utworzenia takich obszarów,
- praktyk służących zwiększeniu sekwestracji węgla w glebie i poprawie zarządzania składnikami odżywczymi, których realizacja jest warunkiem przyznania płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi, oraz liczby punktów przyznawanych za realizację tych praktyk, a także minimalną liczbę punktów, która uprawnia do uzyskania tej płatności, mając na względzie czynniki przyrodnicze oraz wpływ poszczególnych praktyk na poprawę zarządzania składnikami odżywczymi.

W kontekście powyższego należy zauważyć, że płatności w ramach ekoschematów to nowy rodzaj wsparcia dla rolników, o którym mowa w art. 31 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1), zwanym dalej

„rozporządzeniem nr 2021/2115”. Wsparcie to stanowi nowy element środowiskowy wprowadzony w ramach wspólnej polityki rolnej. Art. 31 rozporządzenia nr 2021/2115 nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia dobrowolnych dla rolników schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad obowiązujące wymogi, w tym również te określone w ramach warunkowości. Projekt rozporządzenia określa szczegółowe warunki i szczegółowy tryb przyznawania oraz wypłaty płatności w ramach 5 płatności w ramach ekoschematów, które Polska określiła w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR). Są to płatności do:

1) obszarów z roślinami miododajnymi;

2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi;

3) integrowanej produkcji roślin;

4) biologicznej ochrony upraw;

5) retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że ogólne zasady dotyczące przyznawania płatności w ramach ekoschematów zostały określone na poziomie ustawy, a w projektowanym rozporządzeniu wskazane zostały rozwiązania szczegółowe dotyczące poszczególnych płatności w ramach ekoschematów.

Projektowane przepisy § 1 określają szczegółowo zakres projektowanego rozporządzenia.

Projektowany § 2 określa warunki przyznania płatności w ramach ekoschematów. Wskazuje się w nim, że płatności w ramach ekoschematów przyznawane są rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania danej płatności w ramach ekoschematów określone w rozporządzeniu. W paragrafie tym określono, że płatności przyznawane są, jeżeli wnioskujący przestrzega odpowiednich minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin. Wymogi te zostały wskazane w załączniku nr 1 do projektowanego rozporządzenia. Wnioskujący o przyznanie płatności jest również obowiązany do przestrzegania innych wymogów poszczególnych płatności w ramach ekoschematów, które są określone w załączniku nr 2 do projektowanego rozporządzenia. W projektowanym § 2 wskazano ponadto, że rolnik może ubiegać się jednocześnie o więcej niż jedną płatność w ramach ekoschematów, o ile przepisy projektowanego rozporządzenia nie wykluczają takiej możliwości.

W dalszej części projektowanego rozporządzenia (§ 3 – 15) określono szczegółowe warunki przyznawania poszczególnych płatności w ramach ekoschematów.

W projektowanym § 3 określono, że płatności do obszarów z roślinami miododajnymi będą przyznawane do gruntów ornych, z zastrzeżeniem, że grunty te nie zostały przez rolnika wskazane jako grunty ugorowane z roślinami miododajnymi, wykorzystywane na potrzeby normy GAEC 8, o której mowa w załączniku III do rozporządzenia 2021/2115. Ponadto, w tym projektowanym paragrafie wskazano również, że płatności do obszarów z roślinami miododajnymi będą przyznawane do tych gruntów ornych, na których rolnik utworzy taki obszar poprzez wysianie mieszanki roślin miododajnych składającej się z co najmniej dwóch gatunków roślin miododajnych. Wykaz roślin, z których mogą być tworzone mieszanki został określony w załączniku nr 3 do projektowanego rozporządzenia. Ponadto, w projektowanym § 3 wskazano również szczegółowe warunki dla uznania mieszanki na potrzeby płatności do obszarów z roślinami miododajnymi.

Przepisy projektowanego § 4 określają praktyki i warianty, jakie mogą być realizowane w ramach płatności do ekoschematów w ramach płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi. Są to:

1) praktyka 1. Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt;
2) praktyka 2. Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe;
3) praktyka 3. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:
   a) wariant podstawowy,
   b) wariant z wapnowaniem;
4) praktyka 4. Zróżnicowana struktura upraw;
5) praktyka 5. Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji;
6) praktyka 6. Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo;
7) praktyka 7. Uproszczone systemy uprawy;
8) praktyka 8. Wymieszanie słomy z glebą.

Każdej z praktyk i każdemu z wariantów w ramach płatności do ekoschematów w ramach rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi przypisana została inna wartość punktowa. § 4 ust. 2 określa jaką liczbę punktów przyznaje się za realizację poszczególnych praktyk lub ich wariantów.

Dalej wskazano, że jeżeli rolnik chce ubiegać się o płatności w ramach ekoschematów w ramach płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi to musi uzyskać minimalną liczbę punktów. Rozporządzenie określa sposób wyliczania tej wartości:

pierwszej kolejności należy obliczyć jaką powierzchnię stanowi 25% powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie. Otrzymany wynik należy pomnożyć przez najwyższą liczbę punktów przypisaną poszczególnym praktykom. Mając na uwadze, że najwyższą liczbę stanowi 5 pkt/ha to wynik otrzymany z wyliczenia 25% powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie należy pomnożyć przez 5 pkt/ha.

Dla przykładu gospodarstwo o powierzchni 10 ha użytków rolnych musi uzyskać minimalną liczbę punktów **12,5 pkt,** co zostało wyliczone w następujący sposób:

25% * 10 ha =2,5 ha

2,5 ha * 5 pkt/ha = 12,5 pkt

Oznacza to, że jeżeli rolnik posiada gospodarstwo o powierzchni 10 ha, to chcąc wnioskować o przyznanie płatności w ramach ekoschematów w ramach rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi powinien realizować wybrane przez siebie praktyki w takiej liczbie i na takiej powierzchni, która pozwoli mu uzyskać minimum 12,5 pkt.

W projektowanym § 5 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt. Przede wszystkim wskazano, że w przypadku tej praktyki punkty, które następnie będą przeliczane na płatności, będą przyznawane za realizację praktyki na powierzchni trwałych użytków zielonych znajdujących się poza obszarami NATURA 2000. Wyjątek dotyczy sytuacji kiedy na dzień składania wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów trwałe użytki zielone nie były objęte obszarem NATURA 2000, ale zostały nim objęte już po złożeniu przez rolnika wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów. Zapisy takie zostały wprowadzone, aby nie wykluczać z płatności gruntów, co do których rolnik nie miał wpływu na zmianę ich status i objęcie ich siecią NATURA 2000 po złożeniu wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów. Ponadto w projektowanym przepisie wskazano, że punkty będą liczone do powierzchni trwałych użytków zielonych, jeżeli rolnik lub jego małżonek jest posiadaczem zwierząt, które w okresie od 1 kwietnia do dnia 30 września roku składania wniosków o przyznanie płatności będą zgłoszone do komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2727) przez rolnika albo jego małżonka, a ich liczba w przeliczeniu na DJP/ha trwałych użytków zielonych będzie mieściła się w przedziale 0,3 – 2,0 DJP/ha. W załączniku nr 4 do projektowanego rozporządzenia został zamieszczony wykaz zwierząt uwzględnianych do wyliczenia obsady w ramach praktyki dotyczącej ekstensywnego użytkowania trwałych

użytków zielonych z obsadą zwierząt wraz z przypisanymi im współczynnikami przeliczeniowymi na duże jednostki przeliczeniowe (DJP).

W projektowanym § 6 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki Międzyplony ozime i wsiewki śródplonowe. Określono rodzaje wsiewek i mieszanek składających się na międzyplony ozime, które będą uznawane na potrzebę realizacji tej praktyki, wskazując jednocześnie, że w przypadku międzyplonów ozimych nie może to być mieszanka składająca się wyłącznie ze zbóż. Wzorem lat poprzednich i płatności za zazielenienie wskazano, że w przypadku wsiewek śródplonowych, rolnik będzie obowiązany do przesłania do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją" oświadczenia. W oświadczeniu tym rolnik będzie obowiązany wskazać datę zbioru uprawy w plonie głównym. Jest to istotne, ponieważ jednym z wymogów w ramach tej praktyki w przypadku wsiewki śródplonowej jest zakaz stosowania środków ochrony roślin przez co najmniej 8 tygodni od dnia wysiewu. Dlatego też w celach kontrolnych niezbędne jest złożenie przez rolnika oświadczenia, o którym mowa powyżej. W celu uniknięcia podwójnej płatności oraz tym samym w celu ochrony interesów finansowych budżetu Unii wskazano, że w międzyplony wysiane w ramach praktyki dotyczącej międzyplonów i wsiewek śródplonowych nie mogą w kolejnym roku być uprawą główną.

W projektowanym § 7 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki dotyczącej opracowania i przestrzegania planu nawożenia. W przypadku obu wariantów tej praktyki określono do jakich gruntów powinien być sporządzony i przestrzegany plan nawozowy oraz za sporządzenie go do jakich gruntów przyznane będą punkty. Wskazano ponadto, że zalecanym jest opracowanie planu nawozowego przy użyciu narzędzia INTER-NAW, niemniej jednak będzie dopuszczone sporządzenie planu nawozowego również przy użyciu innego narzędzie służącego opracowaniu planu nawozowego. Projektowane w tej części przepisy regulują ponadto kwestie związane z chemiczną analizą gleby, która jest sporządzana na potrzeby planu nawozowego, w tym określają okres jej ważności. Zgodnie z projektowanym przepisami chemiczna analiza gleby zachowuje ważność przez 4 lata od jej wykonania. Dodatkowo w przypadku wariantu z wapnowaniem w ramach tej praktyki w projektowanych przepisach wskazano, że warunkiem otrzymania punktów w ramach tego wariantu jest spełnianie warunków do przyznania punktów w ramach wariantu podstawowego oraz posiadanie dokumentów, które potwierdzają zakup nawozu wapniowego. Dodatkowo zastosowanie wapniowania jest możliwe jedynie na gruntach o pH niższym lub równym 5,5. Wsparcie w zakresie wapnowania w odniesieniu do danej działki rolnej będzie przysługiwało

jedynie raz na cztery lata, przy założeniu, że w ciągu ostatnich czterech lat rolnik nie otrzymał z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej decyzji w sprawie przyznania dofinansowania na zakup nawozu wapniowego.

W projektowanych przepisach § 8 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki dotyczącej zróżnicowanej struktury upraw. Określono warunek posiadania przez rolnika co najmniej trzech różnych upraw w strukturze zasiewów, w tym upraw mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej. Doprecyzowano, że za uprawę uznaje się uprawę zgodnie z definicją określoną w przepisach rozporządzenia wydanego na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy, czyli w przepisach w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania. Wskazano również, jakie uprawy nie mogą być wliczane do trzech upraw o największej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, są to: uprawy zgłoszone w ramach płatności do obszarów z roślinami miododajnymi oraz uprawy, do których rolnik ubiega się o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach interwencji, o której mowa w art. 42 ust. 1 pkt 7 ustawy, w wariancie Ogródki bioróżnorodności wskazanym w przepisach dotyczących płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy lub gruntów objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach tego wariantu.

W projektowanych przepisach § 9 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki dotyczącej wymieszania obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji. Punkty w ramach tej praktyki będą przyznawane jeżeli rolnik na jej potwierdzenie prześle do Agencji zdjęcie geotagowane, o którym mowa w art. 66 ust. 3 ustawy, w terminie 14 dni od dnia wykonania praktyki, jeżeli była ona wykonania po dniu złożenia wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów – nie później jednak niż do dnia 7 grudnia roku składania wniosków lub w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, jeżeli praktyka była wykonana przed dniem złożenia wniosku lub przed dniem 15 marca roku składania wniosku o przyznanie płatności. W projekcie zaznaczono, że zabieg przyorania obornika uznaje się za równoważny z jego wymieszaniem z glebą. Ponadto projektowane przepisy regulują sytuacje, kiedy rolnik na potrzeby realizacji praktyki nabywa obornik od innego rolnika. W przepisach przejściowych (§ 34) projektowanego rozporządzenia wskazano, że na zasadzie odstępstwa w roku 2023, w przypadku jeżeli rolnik nie będzie mógł wykonać zdjęcia geotagowanego będzie on obowiązany do dostarczenia oświadczenia o wykonaniu praktyki oraz do prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych, w którym znajdą się zapisy potwierdzające jej wykonanie.

W projektowanych przepisach § 10 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki dotyczącej stosowania płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo. Przede wszystkim w projektowanych przepisach została wskazana definicja płynnych nawozów poprzez odesłanie do art. 16 pkt 30b lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295). Pozostałe warunki niezbędne do otrzymania punktów w ramach tej praktyki, również te regulujące odstępstwo w 2023 roku, są tożsame z warunkami w ramach praktyki dotyczącej wymieszania obornika z glebą w terminie 12 godzin od jego aplikacji.

W projektowanych przepisach § 11 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki dotyczącej uproszczonych systemów uprawy. Doprecyzowano, że w ramach tej praktyki punkty nie będą przyznawane do gruntów, na których prowadzona jest uprawa zerowa, albo uprawiane są trawy lub inne zielne rośliny pastewne. Natomiast będą przyznawane, jeżeli uprawa roślin będzie prowadzona w formie uprawy konserwującej lub uprawy pasowej.

W projektowanych przepisach § 12 określono zasady przyznawania punktów w ramach praktyki dotyczącej wymieszania słomy z glebą. Słomę zdefiniowano jako pozostałe po oddzieleniu ziarna lub nasion suche źdźbła, łodygi, liście, plewy, łuszczyny i strączyny dojrzałych roślin uprawnych zbożowych, oleistych, bobowatych. Wskazano ponadto, że warunkiem uzyskania punktów w ramach tej praktyki jest wymieszanie całej słomy z glebą lub przyoranie jej po zbiorze plonu głównego.

W projektowanych przepisach § 13 określono zasady przyznawania płatności do integrowanej produkcji roślin. Wskazano, że są one przyznawane, jeżeli rolnik prowadzi uprawy roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin opracowanymi przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa i udostępnianymi na jej stronie internetowej. Doprecyzowano, że płatności te nie będą przyznawane do powierzchni trwałych użytków zielonych wrażliwych pod względem środowiskowym, objętych normą GAEC 9, o której mowa w załączniku III do rozporządzenia 2021/2115, określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 56 ust. 8 pkt 1 ustawy.

W projektowanych przepisach § 14 określono zasady przyznawania płatności do biologicznej ochrony upraw. Doprecyzowano, rodzaje gruntów, do których będą przyznawane płatności w ramach ekoschematów w przypadku płatności do biologicznej ochrony upraw. Ponadto, wskazano, że rolnik jest obowiązany do dostarczenia do kierownika biura powiatowego Agencji dokumentów potwierdzających zakup środka ochrony roślin zawierającego

mikroorganizmy jako substancje czynne dopuszczonego do obrotu na podstawie wydanego przez ministra właściwego do spraw rolnictwa zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, art. 30 ust. 1, art. 41, art. 51 lub w art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.[1)]), lub pozwolenia na handel równoległy, o którym mowa w art. 52 tego rozporządzenia, zgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami, o których mowa w art. 31 ust. 1–3, ust. 4 lit. a–d lub lit. f–h tego rozporządzenia. Dokument taki rolnik jest obowiązany dostarczyć w terminie do 31 sierpnia roku złożenia wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów. W projektowanych przepisach doprecyzowano ponadto sytuacje, kiedy będzie możliwe zastosowanie zabiegów chemicznym środkiem ochrony roślin.

W projektowanych przepisach § 15 określono zasady przyznawania płatności do retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych. Doprecyzowano warunki uznania gruntu za zalany lub podtopiony oraz doprecyzowano rodzaje trwałych użytków zielonych, do których będzie przysługiwała ta płatność. Należy przy tym zauważyć, że płatność do retencjonowania wody na trwałych użytkach zielonych stanowi kontynuację wsparcia, które w 2022 funkcjonowało na podstawie § 4 ust 1 pkt 9 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 r. poz. 415 z późn. zm.). Wsparcie w ramach płatności w ramach ekoschematów planuje się prowadzić z uwzględnieniem dotychczas wypracowanych rozwiązań.

Projektowane przepisy § 16 określają zasady łączenia poszczególnych płatności w ramach ekoschematów i praktyk na jednej powierzchni. Płatności w ramach ekoschematów do tej samej powierzchni mogą być przyznane z tytułu kilku płatności lub praktyk z pewnymi wyjątkami określonymi w projektowanym rozporządzeniu. Kwestie te były szczegółowo analizowane. Wykluczenie możliwości realizacji niektórych płatności w ramach ekoschematów lub praktyk na jednej powierzchni wynika z sytuacji nakładania się (powielania) prowadzonych zabiegów,

---

[1)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 81 z 21.03.2012, str. 43, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 72, Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 205 z 08.08.2017, str. 59, Dz. Urz. UE L 101 z 20.04.2018, str. 33, Dz. Urz. UE L 111 z 02.05.2018, str. 10, Dz. Urz. UE L 82 z 25.03.2019, str. 40, Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 231 z 06.09.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 2.

przypadków, gdy realizują one ten sam cel, a także przypadków, gdy wymogi wykluczają się (uniemożliwiając realizację dwóch rodzajów płatności w danym sezonie).

Dlatego też w projektowanych przepisach wskazano, że do jednej powierzchni takiego samego rodzaju gruntu (np. grunty orne, trwałe użytki zielone) nie mogą być przyznawane płatności z tytułu:

1) płatności do obszarów z roślinami miododajnymi i płatności do:
   a) integrowanej produkcji roślin lub
   b) biologicznej ochrony upraw, lub
   c) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk: Międzyplony ozime i wsiewki śródplonowe, Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia, Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji, Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo lub Wymieszanie słomy z glebą;
2) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt i płatności do biologicznej ochrony upraw;
3) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe i płatności do:
   a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
   b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk: Uproszczone systemy uprawy lub Wymieszanie słomy z glebą;
4) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia i płatności do:
   a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
   b) integrowanej produkcji roślin;
5) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia w ramach wariantu podstawowego oraz wariantu z wapnowaniem;
6) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji i płatności do:
   a) obszarów z roślinami miododajnymi lub

b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo, Uproszczone systemy upraw lub Wymieszanie słomy z glebą;

7) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo i płatności do:
   a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
   b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji lub Wymieszanie słomy z glebą;
8) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Uproszczone systemy upraw oraz płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe, Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji lub Wymieszanie słomy z glebą;
9) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Wymieszanie słomy z glebą i płatności do:
   a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
   b) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe, Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji, Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo lub Uproszczone systemy upraw;
10) płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe i płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji lub Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo – jeżeli nawozy naturalne mają być zastosowane bezpośrednio przed wysiewem międzyplonu w ramach praktyki Międzyplony ozime i wsiewki śródplonowe;
11) płatności do integrowanej produkcji roślin i płatności do:
   a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
   b) biologicznej ochrony upraw, lub
   c) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia;

12) płatności do biologicznej ochrony upraw i płatności do:
    a) obszarów z roślinami miododajnymi lub
    b) integrowanej produkcji roślin.

Projektowane przepisy § 17 wskazują, że co do zasady do jednej powierzchni można się ubiegać o przyznanie płatności w ramach ekoschematów i płatności ekologicznej za realizację zobowiązania ekologicznego PROW 2014-2020, oraz za realizację zobowiązania w ramach płatności ekologicznych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy, z wyłączeniem powierzchni zgłoszonych do płatności do:

1) obszarów z roślinami miododajnymi lub

2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyk Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt lub Uproszczone systemy upraw, lub

3) integrowanej produkcji roślin, lub

4) biologicznej ochrony upraw.

Należy jednak zauważyć, że w przypadku płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Międzyplony ozime i wsiewki śródplonowe na jednej powierzchni nie może być realizowane zobowiązanie ekologiczne PROW 2014-2020, oraz za realizację zobowiązania w ramach płatności ekologicznych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy na warunkach określonych w § 9 ust. 2a lub ust. 14 lub ust. 14a rozporządzenia ekologicznego PROW 2014-2020 lub w ramach którego rośliny wykorzystane są w danym roku jako nawóz zielony w ramach pakietów wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy.

Powyższe dotyczy również sytuacji, kiedy rolnik do tej samej powierzchni równocześnie w tym samym roku ubiega się o przyznanie po raz pierwszy płatności ekologicznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy.

Przepisy § 18 określają, że co do zasady do jednej powierzchni nie można się ubiegać o przyznanie płatności w ramach ekoschematów i płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020, oraz za realizację zobowiązania w ramach płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy lub, gdy do danej powierzchni

rolnik po raz pierwszy wnioskuje o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy.

Niezależnie od powyższego dopuszcza się przyznanie do jednej powierzchni płatności w ramach ekoschematów oraz płatności do:

1) obszarów z roślinami miododajnymi i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu Rolnictwo zrównoważone PROW 2014-2020;

2) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach: pakietu Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR lub wariantu Ogródki bioróżnorodności w ramach interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych PS PROW;

3) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach: wariantu 2.1 Międzyplony w ramach pakietu 2. Ochrona gleb i wód PROW 2014-2020 lub pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR lub wariantu Ogródki bioróżnorodności w ramach interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych PS WPR;

4) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Zróżnicowana struktura upraw i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach: wariantu 2.1 Międzyplony w ramach pakietu 2. Ochrona gleb i wód PROW 2014-2020 lub pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR lub interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych PS WPR – z zastrzeżeniem, że powierzchnia w ramach interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych PS WPR nie może być wliczana jako jedna z trzech największych upraw w ramach praktyki Zróżnicowana struktura upraw;

5) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo- klimatycznego w ramach: wariantu 2.1 Międzyplony w ramach pakietu 2. Ochrona gleb i wód PROW 2014-2020 lub pakietu 6. Zachowanie

zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR lub wariantu Ogródki bioróżnorodności w ramach interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych PS WPR;

6) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo- klimatycznego w ramach: pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone PROW 2014-2020 lub wariantu 2.1 Międzyplony w ramach pakietu 2. Ochrona gleb i wód PROW 2014-2020 lub pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 PROW 2014-2020 lub pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 PROW 2014-2020 lub pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków na obszarach Natura 2000 PS WPR lub interwencji Ochrona cennych siedlisk i zagrożonych gatunków poza obszarami Natura 2000 PS WPR lub interwencji Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk na obszarach Natura 2000 PS WPR lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR lub wariantu Ogródki bioróżnorodności w ramach interwencji Bioróżnorodność na gruntach ornych PS WPR;

7) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Uproszczone systemy uprawy i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone PROW 2014-2020 lub pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR;

8) rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w ramach praktyki Wymieszanie słomy z glebą i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo- klimatycznego w ramach: pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR;

9) integrowanej produkcji roślin i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach: wariantu 2.1 Międzyplony w ramach pakietu 2. Ochrona gleb i wód PROW 2014-2020 lub pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR;

10) biologicznej ochrony upraw i za realizację zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach: pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone PROW 2014-2020 lub wariantu 2.1 Międzyplony w ramach pakietu 2. Ochrona gleb i wód PROW 2014-2020 lub pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PROW 2014-2020 lub interwencji Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie PS WPR.

Przepisy § 19 określają, że płatności w ramach ekoschematów mogą być przyznawane do powierzchni, na której jest założony system rolno-leśny. Niemniej jednak w takim przypadku, mając na uwadze, że w związku z występującymi na działce rolnej drzewami w ramach systemów rolno-leśnych powierzchnia, na której rolnik może realizować warunki i wymogi w ramach płatności w ramach ekoschematów, jest odpowiednio mniejsza. Dlatego w tych przypadkach powierzchnia kwalifikująca się do płatności w ramach ekoschematów stanowi iloczyn obszaru zatwierdzonego do przyznania płatności w ramach ekoschematów i współczynnika 0,76. Współczynnik ten wynika z szacunków przeprowadzonych przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB na etapie opracowywania ekspertyzy w zakresie stawek na utrzymanie systemów rolno-leśnych założonych w ramach interwencji PS WPR. Zgodnie z tymi szacunkami na 1 ha systemu rolno-leśnego znajduje się co najmniej 150 drzew na 1 ha, a wszystkie rzędy z nasadzeniami łącznie zajmują ok. 2 400 m^2, co oznacza, że udział powierzchni rzędów drzew w powierzchni 1 hektara założonego systemu rolno-leśnego wynosi około 0,24 ha.

W dalszej kolejności, tj. w § 20 określono zakres informacji, jakie powinny być zawarte we wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów.

Projektowany § 21 stanowi, że rolnik, do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności w ramach ekoschematów informuje pisemnie kierownika biura powiatowego Agencji o wszystkich zmianach w zakresie informacji zawartych we wniosku o przyznanie tych płatności.

Zgodnie z projektowanym § 22 w przypadku stwierdzenia oczywistych błędów rolnik, w dowolnym czasie po złożeniu wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, może poprawić informacje zawarte we wniosku o przyznanie tych płatności lub w dokumentach dołączonych do wniosku. Oczywiste błędy będą uznawane tylko w przypadku, gdy mogą one być bezpośrednio zidentyfikowane w wyniku sprawdzenia informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów oraz w dokumentach dołączonych do wniosku.

Przedmiotowe rozporządzenie określa (§ 23 - 27) również szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty płatności w ramach ekoschematów w przypadku:

- śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności (§ 23),

- rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, które nastąpiły w okresie od dnia złożenia wniosku o płatności w ramach ekoschematów do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie tych płatności (§ 24),

- gdy rolnik zmarł po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności (§ 25), przy czym przepisy § 26 wskazują zakres, który obejmuje wniosek o wypłatę płatności w ramach ekoschematów mający zastosowanie w tym przypadku.

- przekazania gospodarstwa przed i po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności w ramach ekoschematów (§ 27).

Na podstawie projektowanego § 28, w przypadku wypłaty zaliczek na poczet płatności w ramach ekoschematów, nie będzie uwzględniany współczynnik korygujący na potrzeby dyscypliny finansowej. Takie rozwiązanie było stosowane dotychczas w przypadku płatności bezpośrednich z mocy przepisów UE (art. 10 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności). Pozostała do wypłaty kwota płatności w ramach ekoschematów będzie pomniejszana o kwotę wypłaconej zaliczki, oraz o współczynnik korygujący dyscypliny finansowej, jeśli zostanie określony dla danej kampanii.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2021/2116, państwa członkowskie przyjmują przepisy niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii, odnoszące się w szczególności do nakładania skutecznych, proporcjonalnych oraz odstraszających kar. Jednocześnie, zgodnie z ust. 5, wymiar kar powinien być uzależniony od wagi, skali i trwałego charakteru lub powtarzalności wykrytej niezgodności. W związku z powyższym projektowany:

- § 29 określa wysokość kary, w przypadku gdy powierzchnia gruntów, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach ekoschematów przekracza obszar zatwierdzony do tych płatności;
- § 30 określa wysokość zmniejszenia płatności, w przypadku stwierdzenia uchybienia w przestrzeganiu przez rolnika wymogów, określonych w załączniku nr 1 i załączniku nr 2 do projektowanego rozporządzenia w ramach poszczególnych płatności do ekoschematów - dla których zmniejszenie płatności zostały określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia, a także w przypadku ponownego stwierdzenia tego samego uchybienia w ciągu trzech lat poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, czyli w przypadku stwierdzenia powtarzalności danego uchybienia.

Projektowane przepisy § 31 określają kolejność stosowania kar w odniesieniu do płatności w ramach ekoschematów.

Projektowany § 32 stanowi, że kar nie stosuje się, jeżeli miałyby być zastosowane w związku z informacjami zawartymi we wniosku o przyznanie płatności w ramach ekoschematów, a które uległy zmianie i wnioskodawca poinformował o tej zmianie, pod warunkiem, że Agencja nie powiadomiła wcześniej wnioskodawcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu lub o jakichkolwiek niezgodnościach we wniosku o przyznanie tych płatności.

W dalszej części tj. w § 33 i 34 zawarto przepisy przejściowe mające zastosowanie jedynie do roku 2023. Ze względu na derogację w zakresie normy GAEC 8 umożliwiającą w 2023 r. prowadzenie produkcji na gruntach ugorowanych w § 33 wskazano, że uprawę wskazaną przez rolnika jako grunt ugorowane z uprawą uwzględnia się do wyliczenia wielkości procentowej upraw w strukturze zasiewów w ramach płatności do rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi w praktyce Zróżnicowana struktura upraw.

Poza tym, jak wskazano we wcześniejszej części uzasadnienia, na zasadzie odstępstwa od warunków udokumentowania praktyki dotyczącej wymieszania obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji lub praktyki dotyczącej stosowania płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo za pośrednictwem zdjęcia geotagowanego, w 2023 roku dopuszcza się, że jeżeli rolnik nie będzie mógł wykonać zdjęcia geotagowanego będzie on obowiązany do dostarczenia oświadczenia o wykonaniu praktyki oraz do

prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych, w którym znajdą się zapisy potwierdzające jej wykonanie.
Przepisy § 35 określają, że wchodzi ono w życie z dniem 15 marca 2023 r., gdyż z dniem 15 marca 2023 r. planowane jest rozpoczęcie naboru wniosków o przyznanie płatności, w tym m.in. płatności w ramach ekoschematów.
Projektowane rozporządzenie zawiera również załączniki, których zakres został omówiony powyżej.

Wprowadzenie przepisów nie będzie miało wpływu na działalność mikro-przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Wprowadzane przepisy nie będą miały wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym jego projekt nie podlegał procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlegał obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu stosownie do § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod nr … .

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Krzysztof Ciecióra – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Magdalena Siedlecka-Słowikowska – Naczelnik Wydziału Wymogów Podstawowych oraz Ekoschematów Departamentu Płatności Bezpośrednich, tel. 22 623 12 34	**Data sporządzenia** 28 lutego 2023 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe – art. 70 ust. 1 oraz 2 pkt 5 i 6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. poz…….) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: 500** (na dzień 28 lutego 2023 r.)

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Podstawowym celem tego rozporządzenie jest stworzenie przepisów krajowych regulujących zasady przyznawania płatności bezpośrednich w formie płatności do schematów na rzecz klimatu i środowiska zwanych dalej "ekoschematami", określonych w Planie Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023-2027 oraz wykonanie upoważnienia zawartego w art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 5-6 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. poz. ….).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest działanie legislacyjne – wykonanie upoważnienia ustawowego, poprzez utworzenie przepisów krajowych regulujących zasady przyznawania płatności bezpośrednich w formie płatności do ekoschematów. Oczekiwany efekt to stworzenie regulacji prawnych zapewniających powstanie sprawnego i efektywnego systemu wdrażania tych płatności, w szczególności poprzez określenie ogólnych warunków i trybu przyznawania, wypłaty pomocy finansowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy UE określają ramy prawne wdrożenia ekoschematów, natomiast państwa członkowskie określają szczegółowo ich zakres i sposób wdrożenia, z uwzględnianiem potrzeb zdiagnozowanych na poziomie kraju. Inne państwa członkowskie rozwiązują wskazany problem również przez działania legislacyjne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rolnicy ubiegający się o wsparcie w ramach systemu płatności bezpośrednich	ok. 1,26 mln	Na podstawie danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Pozytywne - rolnicy mogą uzyskać dodatkowe wsparcie wynikające z podejmowanych przez nich działań na rzecz klimatu i środowiska, proponowanych w ramach ekoschematów
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Centrala, 16 oddziałów regionalnych oraz 314 biur powiatowych	Zgodnie z ustawą o Agencji	Dostosowanie systemów informatycznych i procedur Agencji do realizacji nowego rodzaju wsparcia wynikającego z przepisów rozporządzenia.
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego	Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie oraz 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego	Zgodnie z ustawą o jednostkach doradztwa rolniczego	Dostosowanie doradztwa rolniczego do projektowanych przepisów.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348)

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji z organizacjami i instytucjami takimi jak:

1. Federacja Branżowych Związków Producentów ;
2. Federacja Gospodarki Żywnościowej RP;
3. Izba Zbożowo-Paszowa;
4. Krajowa Izba Gospodarcza – Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
5. Krajowa Rada Izb Rolniczych;

6. Krajowa Rada Spółdzielcza;
7. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
8. Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;
9. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
10. Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
11. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
12. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
13. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
14. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków;
15. Polska Federacja Rolna;
16. Polska Izba Nasienna;
17. Polska Izba Ogrodnicza;
18. Polski Związek Ogrodniczy;
19. Polski Związek Pszczelarski;
20. Polski Związek Zawodowy Rolników;
21. Rada Dialogu Społecznego;
22. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
23. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
24. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
25. Związek Zawodowy Rolników Rzeczpospolitej „Solidarni”;
26. Związek Zawodowy Rolników „OJCZYZNA”;
27. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
28. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
29. Związek Zawodowy Rolnictwa Polskiego Wolni i Solidarni;
30. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet środków europejskich	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet środków europejskich	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa, jednostek samorządu terytorialnego ani pozostałych jednostek sektora finansów publicznych, ponieważ płatności w ramach ekoschematów realizowane będą ze środków pochodzących z budżetu unijnego. Środki finansowe zostały zapewnione w ramach budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Jednocześnie rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz	0	0	0	0	0	0	0

	gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie dużych przedsiębiorców.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze, jeżeli członek rodziny lub gospodarstwa domowego będzie realizował ekoschematy.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak dodatkowych informacji.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

♦ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	○ tak ○ nie ○ nie dotyczy
○ zmniejszenie liczby dokumentów ○ zmniejszenie liczby procedur ○ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ○ inne:	○ zwiększenie liczby dokumentów ○ zwiększenie liczby procedur ○ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ○ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	⭘ tak ⭘ nie ⭘ nie dotyczy
Komentarz: Wprowadzone rozporządzeniem przepisy nie wpłyną na zmianę obciążeń regulacyjnych.	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie przepisów rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

♦ środowisko naturalne ⭘ sytuacja i rozwój regionalny ⭘ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	⭘ demografia ⭘ mienie państwowe ⭘ inne:	⭘ informatyzacja ⭘ zdrowie

Omówienie wpływu	Wpływ na środowisko jest pozytywny z uwagi na to, iż projekt rozporządzenia ma na celu stworzenie zachęt finansowych dla rolników w celu prowadzenia przez nich działalności w sposób korzystny dla klimatu i środowiska.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Oczekuje się, że wejście w życie przepisów rozporządzenia przyczyni się do rozwiązania problemu wskazanego w pkt 1 OSR.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Monitorowanie i ocena efektów wdrażania planu, w tym przedmiotowych interwencji, będą realizowane przez określone w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 wskaźniki produktu i rezultatu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak